

L. M. Montgomery

Anne új vizekre evez

KÖNYVMOLYKÉPZŐ KIADÓ

Lucy Maud Montgomery

Anne új vizekre evez

Könyvmolyképző Kiadó
Szeged, 2007

Írta: Lucy Maud Montgomery
A mű eredeti címe: Anne of Windy Poplars

© Frederick A. Stokes Company 1936 (USA)
Copyright, McClelland & Stewart Ltd. 1936 (Canada)
Copyright, Harraps 1936 (UK)
© David Macdonald, meghatalmazott és Ruth Macdonald 1996

Fordította: Szűr-Szabó Katalin
A borítót tervezte: Rényi Krisztina

® L. M. Montgomery is a trademark of the Heirs of L. M. Montgomery Inc., used under licence by Könyvmolyképző Kiadó Kft., Hungary.

A L. M. Montgomery védjegy a L. M. Montgomery Örökösei Rt. tulajdona. A Könyvmolyképző Kiadó Kft. a védjegyet az ő hozzájárulásukkal használja.

® *Anne of Windy Poplars* and other indicia of “Anne” are trademarks of the Anne of Green Gables Licensing Authority Inc., which is owned by the heirs of L. M. Montgomery and the Province of Prince Edward Island and located in Charlottetown, P.E.I., Canada, and are used under licence by Könyvmolyképző Kiadó Kft., Hungary.

Az *Anne új vizekre evez* és a többi „Anne”-kötet az Anne of Green Gables Licensing Authority Inc. védjegye, amelynek Lucy Maud Montgomery örökösei, valamint a kanadai Charlottetownban lévő Prince Edward sziget tartomány a tulajdonosai. A Könyvmolyképző Kiadó Kft. a védjegyet a tulajdonosok hozzájárulásával használja.

ISBN 978-963-9708-69-3

© Kiadta a Könyvmolyképző Kiadó, 2007-ben
Cím: 6701 Szeged, Pf. 784
Tel.: (62) 551-132, Fax: (62) 551-139
E-mail: info@konyvmolykepzo.hu
Felelős kiadó: A. Katona Ildikó

Műszaki szerkesztő: Balogh József
Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás, a mű bővített, illetve rövidített kiadásának jogát is. A kiadó írásbeli engedélye nélkül sem a teljes mű, sem annak része semmilyen formában – akár elektronikusan vagy mechanikusan, beleértve a fénymásolást és bármilyen adattárolást – nem sokszorosítható.

Az első év

1.

(A friss bölcsészdiplomás Anne Shirleynek, a summerside-i középiskola újdonsült igazgatónőjének levele Gilbert Blythe-hoz, a kingsporti Redmond Egyetem orvostanhallgatójához.)

SZÉLFÚTTA NYÁRFA-LAK,
SZELLEM KÖZ
S'SIDE, PRINCE
EDWARD-SZIGET

Szeptember 12-e, hétfő.

Drágám!

Mit szólsz a címemhez? Ugye, milyen páratlanul csodálatos? Új otthonra leltem a Szélfúttá Nyárfa-lakban, amibe rögtön bele is szerettem, akár a Szellem közbe, bár hivatalosan Trent Streetnek nevezik, jóllehet a Heti Kuríron kívül sehol sem emlegetik így. Ha az emberek nyomtatásban olvasnak a Trent Streetről, értetlenül néznek össze, és azt kérdik egymástól:

– Az meg hol a csodában lehet?

Ezért aztán mindenki csak Szellem köznek ismeri, bár a név eredetét homály fedi. Rebecca Dew-t már faggattam, de ő sem tud többet, mint hogy mindig is így hívták; valamikor azt rebesgették, hogy kísértetek lakják, de Rebecca önmagánál rémisztőbb alakkal még sosem akadt össze itt. Talán mégis jobb, ha nem vágok a dolgok elébe. Rebecca Dew-t még nem is ismered, noha valami azt súgja, hogy leveleimben gyakran hallasz majd róla.

Alkonyodik, kedves – jut eszembe, hát nem cseng elbűvölően az „alkony” szó? Mennyivel szebb a szürkületnél..., olyan bársonyosan puha, árnyas... és borongós. Nappal a világé,

éjszaka az álomé és az örökkévalóságé vagyok, de alkonyatkor sem egyiké, sem másiké, hanem csakis a magamé és persze a tiéd. Ez a megszentelt pillanat a levélírásé. Most mégse várj tőlem szerelmes levelet, ugyanis karcol a tollam, így szerelmes szavakat aligha vehetek vele papírra, mint ahogy egy tompa vagy túl hegyes tollal sem. Nincs mit tenni, meg kell várnod, amíg lesz megfelelő tollam. Addig be kell érned egy alapos beszámolóval új otthonomról, és annak lakóiról – el sem hinnéd, milyen drága lények, Gilbert!

Lakáskeresési céllal tegnap utaztam ide, és természetesen Mrs. Lynde is elkísért – azt állította, hogy vásárolni akar, de én jól ismerem, s tudom, hogy nem mert egyedül elengedni. Az egyetem elvégzése, sőt a diploma sem ingatta meg abbeli véleményét, hogy a világ dolgaiban járatlan, irányításra és felügyeletre szoruló ifjú leányzó vagyok.

Képzeld csak, Gilbert, milyen lehetetlen kalandban volt részem! Úgy látszik, akarva-akaratlan is furcsa helyzetekbe kerülök, mintha csak keresném a bajt.

A vonatunk éppen befutott az állomásra, és lehajoltam, hogy felemeljem Mrs. Lynde bőröndjét, aki summerside-i barátnőjénél akarta a vásárnapot tölteni, s eközben erősen rátámaszkodtam egy fénylő karfára – én legalábbis annak véltem, ám a következő pillanatban akkorát csapott valaki a kezemre, hogy fájdalomban csaknem felkiáltottam! A karfa ugyanis egy úriember fényes, tar koponyája volt, akit én ébresztettem fel, és aki még akkor is mérgesen meredt utánam, amikor sűrű és szálnalmas bocsánatkérések közepette sietve lekászálódttam a vonatról. Mrs. Lynde elszörnyedt az eseten, a kézfejem pedig még most is sajog.

Miután az elmúlt tizenöt évben egy bizonyos Mrs. Tom Pringle-nél lakott az összes iskolaigazgató, úgy hittem, könnyű dolgom lesz. Valami megmagyarázhatatlan oknál fogva

azonban a hölgynek hirtelen elege lett a „zavargásokból”, mint mondta, és kereken visszautasított. Ami még tetszett volna, onnan udvarias kifogásokkal tanácsoltak el, máson pedig meg sem akadt a szemem. Egész délután a várost jártuk, és – legalábbis ami engem illet – egyre jobban kimelegedtünk, elfáradtunk, nőtt a rosszkedvünk és a fejfájásunk. Kétségbeesésben már éppen feladtam volna, amikor a véletlen utunkba sodorta a Szellem közt!

Beugrottunk Mrs. Lynde régi barátnőjéhez, Mrs. Braddockhoz, aki úgy gondolta, hogy az „özvegyeknél” talán akad kiadó szoba.

– Amint hallom, szívesen látnának egy albérlőt, hogy a szoba árából fizethessék Rebecca Dew bérét. Új jövedelemforrás híján erre aligha lenne lehetőségük. És ha Rebecca otthagyná őket, ugyan ki feji majd meg azt a vén vörös tehenet?

Szigorú pillantását olyan arckifejezéssel szegezte rám, mintha a tehénfejés az én kötelességem lenne, de azt, hogy értek hozzá, akkor sem hinné el, ha eskü alatt állítanám.

– Miféle özvegyekről beszélsz? – csapott le rá Mrs. Lynde.

– Ó, hát Kate és Locsi néniről – vágta oda Mrs. Braddock türelmetlenül, mintha ezt mindenkinek – egy tudatlan bölcsészt is beleértve – tudnia illenék. – Kate néni Mrs. Amasa MacComber, vagyis a Kapitány özvegye, és Locsi néni Mrs. Lincoln MacLean, egy egyszerű özvegyasszony. De mindenki csak „néniknek” hívja őket. A Szellem köz végén laknak.

Szellem köz! Több sem kellett nekem – azonnal eldöntöttem, hogy náluk lakom.

– Induljunk máris! – kérleltem Mrs. Lynde-ot.

Féltem, hogy ha egy percet is késlekedünk, a Szellem köz köddé válik.

– Menjen csak, de úgyis Rebecca Dew dönti el, hogy befogadják-e. Biztosíthatom, hogy a Szélfúttá Nyárfa-lakban mindig az ő akarata érvényesül.

Szélfúttá Nyárfa-lak! Ez már minden reményemen túltett – azt hittem, álmodom! Mrs. Rachel Lynde szárazon megjegyezte, hogy igencsak furcsa név egy háznak.

– MacComber kapitány adta neki ezt a nevet – magyarázta Mrs. Braddock –, ugyanis ez az ő háza volt. A nyárfákat is ő telepítette köré, s bár ritkán tartózkodott otthon, és akkor is csak rövid ideig, mégis mérhetetlenül büszke volt rájuk. Kate néni gyakran panaszkolt, hogy ez roppant kínos, bár hogy a kapitány rövid ott-tartózkodására értette-e, vagy arra, hogy néha-néha mégis visszatért, nem tudom. Nos, Miss Shirley, remélem, szerencsével jár. Rebecca Dew kitűnő szakácsnő, a hideg krumplinak meg egyszerűen mestere! Ha megkedveli magát, gyöngyélete lesz. De ha nem... hát akkor bizony nincs mit tenni. Mint hallom, egy új bankár is érkezett, aki kiadó szobát keres – lehet, hogy Rebecca Dew őt választja majd. Azért furcsállom, hogy Mrs. Tom Pringle nem adta ki a szobáját! Summerside-ban hemzseg a sok Pringle meg fél-Pringle. Errefelé „Királyi család”-nak is hívják őket. Ha nem nyeri el a rokonszenvüket, aligha veti meg a lábát a summerside-i középiskolában! Az egész város a markukban van... Az öreg Abraham Pringle kapitányról még egy utcát is elneveztek. Összetartó nemzetség, de a feje kétségkívül a Juharligetben lakó két idős hölgy, akik ha nem csalódom, megorroltak magára...

– Hogyhogy? – csodálkoztam. – Hiszen nem is ismernek!

– Nos, tudnia kell, hogy egy harmad-unokatestvérük is pályázott az igazgatói székre, és a család szerint el is kellett volna nyernie. Az egész klán egy emberként jajdult fel, amikor mégis magát választották. Mit tegyünk, az emberek már csak ilyenek. Ne féljen – szemtől szembe bűbajosak lesznek,

de ahol csak tehetik, akadályozni fogják. Higgye el, eszemben sincs megrémíteni, de így legalább a támadásuk nem éri majd váratlanul. Őszintén remélem, hogy mégis sikere lesz, és ezzel jól felbosszantja őket! Ha az özvegyek befogadják, ugye nem bánja, ha együtt kell étkeznie Rebecca Dew-val? Tudnia kell róla, hogy nem cseléd, hanem a Kapitány sokadízigleni unokatestvére. Ha vendég van, nem ül le vele egy asztalhoz... olyankor tudja, hol a helye, de persze, ha ott lakna, magát nem tekintené vendégnek.

Sietve biztosítottam az aggodalmaskodó hölgyet, hogy szívesen eszem együtt Rebecca Dew-val, majd felráncigáltam Mrs. Lynde-t. Meg kell előznöm a bankárt, határoztam el. De Mrs. Braddockból – miközben kikísért minket – megállíthatatlanul ömlött tovább a szó:

– És remélem, nem okoz fájdalmat Locsi néninek! Oly könnyen megbántódik! Szegénykém, nagyon sértődékeny! Tudja, Kate néni a vagyonosabb kettejük közül, bár őt sem veti fel a pénz... és ráadásul nagyon szerette a férjét... mármint, természetesen, Kate néni a magáét... míg Locsi néni nem volt oda érte... már úgy értem, a saját férjéért, ami nem is csoda, hiszen Lincoln MacLean egy kötözni való vén bolond volt, csakhogy Locsi néni azt képzei, hogy ezt mások a szemére vetik. Ezer szerencse, hogy szombat van! Ha péntek lenne, Locsi néni gondolkodás nélkül visszautasítaná! Az ember azt hinné, hogy a két özvegy közül Kate néni babonás, mivel a férje tengerész volt, azok pedig köztudottan hisznek az ilyesmiben. De nem így van... Locsi néni babonás, pedig csak ács volt a férje. Szegénykém, milyen csinos volt valaha!

Megnyugtattam Mrs. Braddockot, hogy Locsi néni érzéseit szentnek és sérthetetlennek tekintem, de még erre sem tágított; követett minket az ösvényen.

– Kate és Loci a távollétében sem kutatják át a holmiját; felettebb tisztességesek. Rebecca Dew-ról el tudom képzelni, ő viszont nem árulja be, bármit találjon is. Én a maga helyében nem kerülnék a bejárati ajtó felé, azt ugyanis csak kivételesen fontos esetekben használják. Azt hiszem, Amasa temetése óta ki se nyitották. Kopogtasson csak az oldalajtón. Az ablakpárkányon álló virágcserep alatt tartják a kulcsot, ezért ha senkit sem talál otthon, menjen be nyugodtan, és várja meg őket. Egyre azonban figyelmeztetem: semmiképp se dicsérje a macskát! Rebecca Dew ugyanis ki nem állhatja.

Megígértem, hogy fütyülök a macskára, és végre sikerült elszabadulnunk. Rövid séta után már a Szellem közben voltunk, kurta keresztutca, végén egy térrel, amelyet festőien zár le a távolban kéklő hegy. A kikötő felé enyhén lejtő oldalra nem építkeztek, és a túloldalon is csak három ház van. Az első teljesen érdektelen, kár is rá szót vesztegetni. A második egy hatalmas, tekintélyt parancsoló, komor, kővel díszített, vörös téglalapota; a lapos tetőn körbefutó vaskorlát felett manzárdablakok dudorodnak, akár egy öregasszony bibircsókjai, bár az egészet alig látni az irdatlan fenyőktől – gondold csak el, milyen ijesztően sötét lehet odabent! A Szélfútta Nyárfa-lak az utolsó a fűvel benőtt utca és a fák csodálatos árnyékában kanyargó igazi falusi dűlőút találkozásánál, a sarkon áll.

Első pillantásra beleszerettem. Némelyik ház azonnal elbűvöli az embert, jóllehet okát sem tudnánk adni, hogy miért. A Szélfútta Nyárfa-lak is ilyen. Képzeld el egy zöld – vakítóan zöld –, zsalugáteres, fehér – vakítóan fehér – favazas épületet, sarkán „toronnyal”; oldalt manzárdablakok nyílnak. Az utcától egy alacsony kőfal választja el, amely mellé szabályos közökben rezgő nyárfákat ültettek; mögötte egy jókora, virágokkal és zöldségfélékkel, elragadó összevisszaságban beültetett kert

terpeszkedik. De szegényes leírásom nyomába sem ér a látvány bájának! Egy szó mint száz: ennek a háznak varázsos egyénisége van, amely mintha a Zöldmanzárdos-ház légkörét idézné.

– Tökéletes – kiáltottam fel elragadtatottan. – Nekem rendeltetett.

De Mrs. Lynde-n látszott, hogy nem hisz az eleve elrendeltetésben.

– Sokat kell majd gyalogolnod az iskolába és vissza – csóválta a fejét kétkedve.

– Nem baj – vágtam rá. – Legalább nem lustulok el. Nézze csak az út túloldalán azt a tündéri juhar- és nyírfaligetet!

Mrs. Lynde szemügyre vette, de csak ennyit mondott:

– Remélem, nincs sok szűnyog!

E reményében szívből osztottam; az említett vérszívókat ugyanis nagyon utálok. A lelkiismeret-furdalásnál is hatásosabban űzik el az álmot.

Amikor a bejárati ajtót megpillantottam, örültem, hogy nem azon át kell belépnünk a házba; vészjóslóan festett nagy, kettős szárnyával, erezett fájával, amit oldalt virágmintás piros üvegbetét díszít. Mondhatom, egyáltalán nem illik a házhoz. Sokkal hívogatóbb és barátságosabb a kis zöld oldalajtó, amihez egy kedves ösvény vezet; a lépésenként földbe illesztett lapos és vékony homokkő kockákat kétfelől ápolt, szépen elrendezett virágágyások szegélyezik, bennük pántlikafű, szívvirág, tigrisliliom, török szegfű, istenfa, gyöngyvessző, piros-fehér százsorszép és az, amit Mrs. Lynde csak „fenyőfélé”-nek nevez. Ebben az évszakban persze nem mind virágzik, de látni való, hogy amikor itt az ideje, annak rendje és módja szerint virágba borulnak. Egy távolabbi sarokban rózsaagyást pillantottam meg, a Szélfútta Nyárfa-lak és a szomszéd komor palota közötti téglafalat pedig benőtte a vadszőlő; közepén egy

napszíta zöld ajtó fölé boltíves lugasrács magasodik. Az ajtót úgy beszótták a szőlőkacsok, hogy nem kétséges – régen nem használta senki. Valójában egy fél ajtó csak: felül nyitott, a téglalap alakú nyíláson át látni a szomszéd bozotos kertjét.

Alig léptünk be a Szélfútta Nyárfa-lak kertjébe, amikor az ösvény mellett egy kis lóherecsomóra esett a tekintetem. Valami benső hang sugallatára lehajoltam, és tudom, sosem hinnéd el, ha nem én mondanám, Gilbert, de egyszerre három négylevelű lóherére akadtam! Mi ez, ha nem előjel? Ezzel szemben még a Pringle-klánnak sincs esélye! A bankárról nem is beszélve!

Az oldalajtót nyitva találtuk, tehát otthon voltak, nem kellett a kulcsot előkeresnünk a virágcserep alól. A kopogtatásra Rebecca Dew jött elő, hogy ő az, afelől kétségünk sem volt – egyszerűen nem lehetett más! És másképp sem hívhatják, az is bizonyos.

Úgy negyven körül járhat, és ha egy piros paradicsomnak a homlokából felfelé meredő fekete haja, apró, csillogó, fekete szeme, kicsi gömbben végződő orra és keskeny hasitéknak látszó szája volna, pont úgy festene, mint Rebecca Dew. Valahogy mintha minden kissé rövid lenne rajta – a karja, a lába, a nyaka, még az orra is, csak a mosolya nem, mert az majd körbeszalad a fején.

Megismerkedésünkkor azonban nem mosolygott. Súlyos pillantást vetett rám, amikor megkérdeztem, hogy beszélhetnék-e Mrs. MacComberrel.

– MacComber kapitánynéira gondol? – igazított helyre szemrehányón, mintha legalább egy tucat Mrs. MacComber hemzsegne a házban.

Szerény igent rebegtem, mire bevezetett minket a kedves kis szalonba, és magunkra hagyott. Minden talpatatnyi helyen terítők ékeskedtek, mégis barátságos, nyugalmas fészeknek

tűnt, rögtön otthon éreztem magam benne. A bútorokat mintha évtizedek óta nem mozdították volna el a helyükről. És hogy ragyogott mind! Ilyen tükörfényes csillogást nem lehet boltban kapható bútorfényvel elérni – ráismertem Rebecca Dew fáradtságot nem ismerő, gondos munkájára. Mrs. Lynde élénk érdeklődéssel szemlélte a kandallópárkányon fekvő üveget, amelyben egy kibontott vitorlájú hajó volt; képtelen volt rájönni, hogy miképp kerülhetett bele, de azt elismerte, hogy „tengeri” hangulatot kölcsönöz a helyiségnek.

Belépett a két „özvegy”, akiket egy csapásra megkedveltem. Kate néni magas, sovány és ősz hajú, a modora meg kissé kimért, akárcsak Marilláé, míg Locsi néni alacsony, sovány és ősz hajú, meg egy kicsit mélabús. Valaha kétségkívül mutatós lehetett, de szépségét mára már csak a szeme őrzi: lágy tekintetű, nagy és barna.

Amikor elmondtam jövetelem célját, a két özvegy összenézett:

– Meg kell kérdeznünk Rebecca Dew-t – szögezte le Locsi néni.

– Úgy van – helyeselt Kate néni.

Behívták Rebecca Dew-t a konyhából. Nyomában megjelent a macska is: egy nagy, dús bundájú, fehér mellényű és gallérú máltai. Boldogan megsimogattam volna, de eszembe jutott Mrs. Braddock figyelmeztetése; így hát eltekintettem a tetszésnyilvánítástól.

Rebecca mosolytalanul méregetett.

– Rebecca – kezdte Kate néni, aki, mint rájöttem, nem a szavak embere –, Miss Shirley kivenné a szobánkat. De azt hiszem, nem adhatjuk ki neki.

– S ugyan miért nem? – kérdezte Rebecca Dew.

– Attól tartok, nem tehetünk ki ennyi kellemetlenségnek – válaszolta Locsi néni.

– Hozzászoktam a kellemetlenségekhez – mondta Rebecca Dew.

Képtelenség a két nevet külön-külön kiejteni, Gilbert, képtelenség, bár az özvegyek, ha megszólítják, csak Rebeccának hívják – hogy erre hogyan képesek, nem tudom.

– Öregek vagyunk mi már ahhoz, hogy fiatalok járkáljanak a házban – erősködött Locsi néni.

– Csak maguk, én nem – vágott vissza Rebecca Dew. – Én még csak a negyvenötöt töltöttem be, és az égvilágon semmi bajom! Szerintem nagyon is kellemes lenne, ha egy fiatal aludna a fedelünk alatt. És egy lány sokkal jobb, mint egy férfi, aki éjjel-nappal dohányzik – még ránk gyújtaná álmunkban a házat! Ha már albérlőt kell idevenni, azt ajánlom, válasszák ezt a lányt. De persze ez nem az én dolgom... – s ezzel a végszóval – mint Homérosz mondaná – „eltűnt”. Tudtam, hogy akár elintézettnek is vehetem a dolgot, de Locsi néni váltig ragaszkodott ahhoz, hogy megnézzem a szobát, mielőtt döntök.

– A toronyszobát szántuk magának, kedvesem – mondta. – Igaz, hogy kisebb a vendégszobánál, de van kéménylyuka, így télen fűthető, és a kilátás is szebb az ablakból... épp a régi temetőre látni.

Azonnal éreztem, hogy szeretni fogom, már a szótól, hogy „toronyszoba”, kellemes borzongás fogott el. Mintha rólam szólna az a dal, amit az avonlea-i iskolában énekeltünk a „lányról, aki a szürke tenger partján, a magas toronyban lakott”. És nem csalódtam: pompás hely! A lépcsőfordulótól néhány fok vezetett fel a csepp kis szobához, ami azért nagyobb annál a rémes hálónál, amelyben az első redmondi évem alatt aludtam. Két ablaka közül a tetőablak nyugatra, míg a manzárdablak északra néz, a torony miatt kiöblösödő sarokban pedig még van egy háromszárnyú, kifelé nyíló ablak is. Alatta, a beépített polcokon tarthatom majd a könyveimet. A padlót kerek,

fonott szőnyegek borítják, a nagy ágy fölé baldachin feszül, és egy olyan csodálatosan sima és tökéletesen kitömött, „vadlibamintás” paplan van rajta, hogy restellem majd alvással összegyűrni. Képzeld csak, Gilbert, az ágy annyira magas, hogy egy kis létrán kell felmásznom rá; napközben betolom az ágy alá. Ezt a furcsa szerkentyűt MacComber kapitány valami „idegen” földről hozta magával.

A berendezéshez tartozik még egy tündéri sarokszekrény, a polcokat csipkés papírral fedték be, az ajtókat festett virágcsokrok díszítik. Az ablakülésen egy kerek, kék párna van, a közepén egy gomb mélyed bele, amitől egészen úgy néz ki, mint egy gömbölyű kék fánk. A karcsú mosdóállványnak két polca van: a felsőn éppen elfér a mosdótál és a kékeszöld korsó, az alsón pedig a szappantartó és a forró vizes kancsó. A kis rézfogantyús fiókban törülközők fekszenek, míg a fölötte levő polcon egy fehér porcelánlányka ül; a cipője rózsaszín, széles, aranyozott selyemövet hord, aranszínű porcelánhajában pedig piros porcelánrózsát visel.

Az egész szobát aranyos fénybe vonja a sárga függönyökön beszűrődő napsütés, míg a fehérre meszelt falakon a legritkább tapéta – az ablak előtt álló sudár rezgő nyárfák örökösen susogó leveleinek árnyéka – gyönyörködtet. Nem is tudom, de olyan boldog szobának látszik! Végtelenül gazdagnak éreztem magam.

– Amondó vagyok, itt aztán biztonságban leszel – jegyezte meg Mrs. Lynde távozásunkkor.

– Félek, nem leszek olyan korlátlanul szabad ebben a házban, mint Patty házában – vetettem ellen, csak hogy bosszantsam.

– Szabadság! – horkant fel Mrs. Lynde megvetően. – Még hogy szabadság! Nem szeretem ezt a jenki beszédet, Anne.

Tegnap hurcolkodtam be. De nehezemre esett otthagyni a Zöldmanzárdos-házat – mindegy, hányszor és milyen hosszú időre hagyom is el, a vakáció idején ismét eggyé válok vele, és

gyötrelemesen nehéz az elszakadás. De biztosan érzem, hogy itt szívesen lakom majd. És a ház is szeret, tudom. Az ilyesmiben nem szoktam tévedni.

Bármelyik ablakon nézek is ki, csodás a kilátás... még a régi temetőre is, amelyet sötét fenyők sora ölel körül, és ahova egy kanyargós, kőfallal kerített ösvény visz fel. A nyugat felé néző ablakomból belátom a kikötőt, az apró, fehér vitorlásokat, amiket úgy szeretek, a távoli, ködös partokat és „az ismeretlen kikötők” felé tartó hajókat... micsoda borzongató kifejezés! Milyen „tág tere nyílik itt a képzeletnek”! Az északi ablakból éppen az út túloldalán levő juhar- és nyírfaligetre látok. Tudod, hogy mindig is rajongtam a fákért. Amikor a Redmondon angol irodalom szemináriumon Tennyson-t vettük, mélységesen együtt éreztem szegény Enone-nal, aki meggyalázott fenyőit siratta.

A ligeten és a temetőn túl egy tündéri völgy terül el, amelyen az út fényes, piros szalagja mellett fehér házak pettyezik a zöld füvet. Némelyik völgyet egyszerűen szeretem, okát sem tudnám adni, hogy miért. Az embert a puszta látványuk boldogsággal tölti el. A völgyön túl pedig ott magasodik a kék hegyem. Viharkirálynak hívom, meg Legfőbb Szenvedélynek és hasonlónak.

Idefent kedvemre egyedül lehetek. Lásd be, időnként jól esik egy kis magány. A szelet barátommá fogadom: a tornyom körül sóhajtozik, jajong és dudorászik majd a fehér téli szél... a zöld tavaszi szél... a kék nyári szél... és a bíborvörös őszi szél... a négy évszak vad széllökései; erről jut eszembe, mindig mennyire megborzongatott az a bibliai sor: „viharos szél teljesítette be a szavát”! Mintha a szél, lett légyen akármi-lyen, üzenetet hozna számomra. Hogy irigylem azt a fiút, aki George MacDonald bájos, régi meséjében elrepült az északi szél hátán! Egy éjszaka, Gilbert, feltárom a toronyablakom, és

felülök én is a szélre... Rebecca Dew pedig sosem tudja meg, miért nem aludtam azon az éjszakán az ágyamban.

Remélem, kedvesem, ha rátalálunk „álmaink házára”, azt is szelek veszik majd körül. Jó lenne tudni, hol áll az az ismeretlen ház. Vajon holdfénynél vagy hajnalban szeretem majd leginkább? Jövendő otthonunk, ahol szerelem, barátság és munka vár ránk... és néhány mulatságos kaland, hogy legyen min nevetnünk deres fejjel. Istenem, öregkor, Gilbert! Leszünk-e valaha is öregek? Most elképzelhetetlennek tűnik.

A torony bal ablakából a városbeli házak tetőit látom; itt dolgozom és élek legalább egy éven át, azokban a házakban laknak ma még ismeretlen barátaim... és nem lehetetlen, hogy az ellenségeim is. Hiszen a Pye-okhoz hasonló emberek sokféle név alatt, de mindenütt megtalálhatók, és mint hallom, a Pringle-kkel is jó lesz vigyáznom. Holnap lesz az első tanítási nap. Geometriát fogok tanítani! Remélem, nem lesz szörnyűbb, mint tanulni. Csak azért esedezem, hogy a Pringle-k között egy matematikai zseni se legyen.

Még csak fél napja vagyok itt, de olyan, mintha örök életemben ismertem volna az özvegyeket és Rebecca Dew-t. Már megkértek, hogy hívjam csak nyugodtan „néninek” őket, én pedig kértem, hogy nevezzenek Anne-nek. Rebecca Dew-t pedig – igaz, csak egyszer – „Miss Dew”-nak mertem szólítani.

– Miss micsoda?! – mondá erre ő.

– Dew – felelem én alázatosan. – Hát nem ez a neve?

– Nos, ami azt illeti, ez, de oly régóta nem hallottam, hogy egészen megijesztett. Nem vagyok hozzászokva, ezért arra kérem, Miss Shirley, ne tegye többé!

– Ígérem, Rebecca... Dew – tettem hozzá, pedig minden erőmmel azon voltam, hogy le hagyjam a Dew-t, mégsem sikerült.

Mrs. Braddock nem túlzott, amikor azt állította, hogy Locsi néni sértődékeny. Ma a vacsoránál is tanúja lehettem. Kate néni

megemléktette „Locsi hatvanhatodik születésnapját”, amikor véletlenül Locsi nénire tévedt a tekintetem, és láttam, hogy... ó, nem, nem tört ki könnyekben, ez igaztalanul szenvedélyes kifejezés lenne arra, ami történt, egyszerűen kibuggyantak a könnyei, miután előbb minden különösebb felhajtás nélkül előntötték nagy barna szemét.

– Most meg mi a baj, Locsi? – kérdezte Kate néni kissé fagyosan.

– Még csak... a hatvanötödiket töltöttem be... – szipogta Locsi néni.

– Bocsáss meg, Charlotte – kérlelte Kate néni, és ismét helyreállt a béke.

A macska egy gyönyörű, nagy, arany szemű és elegáns szürke bundájú máltai kandúr – kifogástalanul szobatiszta. Kate és Locsi néni a Szürke Molnárnak nevezik, ugyanis ez a neve, míg Rebecca Dew számára csak Az a Macska, mert nemcsak a macskához viszonyul rosszul, de ahhoz is, hogy reggel és este egy darab májjal kell megetetnie, egy kiszolgált fogkefével kell a szőrét lekefélnie a szalon székeiről, ha beszökik oda, és ha éjjel sokáig kimarad, neki kell előkerítenie.

– Rebecca Dew mindig is utálta a macskákat – mesélte Locsi néni –, de Szürkét gyűlöli a legjobban. Az öreg Mrs. Campbell kutyája – mert akkoriban még kutyája volt – két éve a szájában cipelte ide. Gondolom, tisztában volt vele, hogy Mrs. Campbellhez hiába is vinné. Összeázott-fagyott nyomorúságos kismacska volt, a csontjai majdnem átbökték a bőrét – szívtelenség lett volna nem befogadni. Így aztán itt maradt, de ezt Rebecca Dew sohasem bocsátotta meg nekünk. Akkoriban még nem voltunk elég tapintatosak, ravaszul úgy kellett volna tennünk, mintha nem akarnánk itt tartani. Nem tudom, észrevette-e már – s azzal óvatosan benézett az ebédlő és a konyha közötti ajtó mögé –, hogy miképpen irányítjuk Rebecca Dew-t?

Már hogyne vettem volna észre, nem mindennapi élmény, az biztos! Talán Summerside és Rebecca Dew azt képzelik, hogy az utóbbi kezében van a gyepelő, de az özvegyeknek más a véleménye.

– A bankár nem volt ínynkre... tudja, egy fiatalember annyira nyugtalanító lett volna... örökösen azon izgathattuk volna magunkat, hogy jár-e rendszeresen templomba. De persze úgy tettünk, mintha más vágyunk sem lenne, mint neki kiadni a szobát, mire Rebecca Dew rögtön hallani sem akart róla. De úgy örülök, hogy idekerült hozzánk, kedvesem! Biztos vagyok benne, hogy magára élvezet lesz főzni. És remélem, hogy maga is megszeret minket. Rebecca Dew-nak van néhány igazán jeles tulajdonsága. Amikor úgy tizenöt éve ideköltözött, nem volt ám ilyen tiszta, mint most. Egyszer Kate az újjával írta fel a tükörrre azt, hogy „Rebecca Dew”, hogy mutassa, milyen poros. De soha többé nem kellett ehhez folyamodnia! Rebecca Dew ért a szóból. Remélem, kényelmesnek találja a szobáját, kedvesem. Éjjel nyugodtan nyitva hagyhatja az ablakot. Kate ugyan nem helyesli az éjszakai levegőzést, de belátja, hogy egy albérlőnek kiváltságok járnak. Tudja, egy hálószobában alszunk, és megállapodtunk, hogy egyik éjjel becsukjuk, a másikon kinyitjuk az ablakot, így mindkettőnknek igaza van. Az apróbb nézeteltéréseket mindig meg lehet oldani, nem gondolja? Ne rémüljön meg, ha Rebecca Dew-t éjjelente járkálni hallja. Folyton hangokat hall, és olyankor felkel, hogy kiderítse, mi okozta. Azt hiszem, ezért tiltakozott a bankár ellen. Félt, hogy éjjel, hálóingben összefut vele. Remélem, nem bánja, hogy Kate nem valami bőbeszédű. Ilyen a természetete. Pedig mi mindenről beszélhetne... tudja, fiatal korában bejárta Amasa MacComberrel a világot. Bárcsak nekem lenne annyi mesélnivalóm, de hát én sosem tettem ki a lábam a Prince Edward-szigetről. Gyakran eltűnődöm azon, miért is

alakulnak így a dolgok... mármint, hogy én szeretek beszélni, de nincs miről, Kate-nek meg volna miről, de utálja kinyitni a száját. Felteszem, hogy ez a sors akarata.

Bár Locsi néninek kétségtelen jól forog a nyelve, ezt azért mégsem egy szuszra mondta el; a kellő helyen nekem is sikerült egy-két megjegyzést közbeszúrnom, jóllehet egyik sem volt számottevő.

Van egy tehenük: az út végén, Mr. James Hamilton legelőjén tartják, és Rebecca Dew odajár megfejni. Tejszín van bőven a háznál, s mint megtudtam, Rebecca Dew minden reggel és este átad egy pohár frissen fejt tejet Mrs. Campbell „Asszonyosságának”. A tejet különben a „kis Elizabethnek” szánja, aki orvosi rendelésre issza. Még kiderítésre vár, hogy ki az az „Asszonyosság” és a „kis Elizabeth”. Mrs. Campbell egyébként a szomszéd, „Örökzöld” névre hallgató erődítmény lakója és tulajdonosa.

Azt hiszem, ma éjjel nem jön álom a szememre... idegen ágyban első éjjel sosem alszom, és ennél idegenebb ágygal még soha nem volt dolgom. Persze nem bánt, hogy ébren vagyok. Az éjszakát mindig is szerettem; majd csak fekszem, és a múlton, jelenen és jövődön merengek. Főképp persze a jövődön...

Tudom, kegyetlen megpróbáltatás ez a hosszúra nyúlt levél, Gilbert, de ígérem, nem kínozlak így többé! Azt akartam, hogy mindenről értesülj, és elképzeld az én új világomat. Most azonban szerencsére vége, mert a kikötő felett a hold „lassan árnyékkországba süllyed”. Még Marillának is írnom kell. Holnapután – ha minden jól megy – ott is lesz a levelem a Zöldmanzárdos-házban, és amikor Davy hazaviszi a postáról, Dorával Marilla köré sereglenek, és amíg kinyitja, Mrs. Lynde már hegyezi is a fülét... jaj, micsoda honvágy fogott el! Jó éjt kíván hát drágám, az, aki most és mindig

*Szeretettel a tiéd:
Anne Shirley.*

2.

(Levélrészletek ugyanattól ugyanannak:)

Szeptember 26.

Tudod-e, hova rejtőzöm el a leveleiddel? Az út túloldalán zöldellő ligetbe. Találtam ott egy fával szegett mélyedést, ahol a nap fénypettyeket szór a páfrányokra. Egy kis patak kígyózik át rajta, ott szoktam üldögélni egy girbegurba mohos fatörzsön, a szép fiatal nyírfák alatt. Mostantól, ha álmodom valami különlegeset... egy olyan aranyoszöld, bíborvörös erekkel átszótt álmot... a legálmbb álmot, akkor azt képzelem majd, hogy ebből a titkos, nyíres völgyecskeből szállt rám, és az éneklő patak meg a legkarcsúbb, leglégiesebb nyírfalány rejtélyes nászából született. Szeretek ott ülni, és a liget csendjét hallgatni. Megfigyelted-e már, Gilbert, milyen sokféle csend van? Az erdőé, a tengerparté, a réteké, az éjszakáé, a nyári délutáné... mind más, hiszen nem ugyanaz az alapdallamuk. Tudom, hogy még ha vak volnék és a hideg-meleg változásaira érzéketlen is, a csendből, ami körülvesz, mindig könnyedén ráhibáznék arra, hogy hol is vagyok.

Két hete nyűvöm az iskolát, és már egészen jól belejöttem. Bevallom, Mrs. Braddocknak igaza volt: a Pringle-kkel tényleg meggyűlt a bajom. És a szerencsét hozó lóherék ellenére sem sejtem még, hogy mi lesz a megoldás. Ahogy Mrs. Braddock mondta: simulékonyak, mint a macska... és éppoly megfoghatatlanok.

Az osztályomban nyüzsögnek a Pringle-k, és sok más névre hallgató tanítványomnak is Pringle-vér folyik az ereiben. Kétségtávol egy bizonyos Jen Pringle a falkavezér; zöld

szemű kislány, aki pontosan olyan, mint Becky Sharp lehetett tizennégy éves korában. Gyanítom, hogy szándékosan indított ellenem egy körmönfont – függelemsértésre és tiszteletlenségre felbujtó – hadjáratot, amellyel nagyon nehéz megbirkóznom. Ért hozzá, hogy ellenállhatatlanul mulatságos grimaszokat vágjon, és ha a hátam mögött elfojtott nevetés hullámszerűen át az osztályon, mindig tudom, mi okozta, de Jent eddig még egyszer sem sikerült rajtakapnom. Ráadásul a kis ebadta eszes is: irodalmi alkotásoknak beillő fogalmazásokkal lep meg, és – ó, én szerencsétlen! – matematikában is kiváló. Valahogy sziporkázó minden, amit csinál vagy mond, és bámulatos érzéke van a mulatságos helyzetekhez, ami éppenséggel rokon lelkeként kapcsolhatna össze minket – ha nem gyűlölné az első perctől fogva. Így azonban félek, hogy sok időnek kell eltelnie, amíg Jen és én *együtt* nevetünk bármin is.

Jen unokatestvére, Myra Pringle az iskola szépe – és legostobább libája –, mint később rájöttem. Kacagató baklövéseket követ el; ma a történelemórán azt mondta, hogy az indiánok Champlaint és az embereit isteneknek vagy „valami nem emberinek” vélték.

A Pringle-k társadalmi szempontból – ahogy Rebecca Dew mondaná – Summerside „elítje”. Már két Pringle család is meghívott vacsorára, hiszen úgy illik, hogy az új tanárnőt meghívják, és egy Pringle a világegyetemért sem vét az etikett ellen. Tegnap este James Pringle-hez, az említett Jen Pringle apjához voltam hivatalos. Egyetemi professzornak látszik, pedig buta és tudatlan. Rengeteget szónokolt a „fegyelemről”, s közben tisztának éppen nem mondható körmével nyomtatékosan kopogott az asztalon, időnként pedig sárba tiporta a nyelvtani szabályokat. A summerside-i középiskolának mindig is szüksége volt kemény kezű vezetőre, egy tapasztalt tanerő képében – aki lehetőleg férfiú legyen. Tart tőle, mondta,

hogy „fijatalabb” vagyok a kelleténél, ami – tette hozzá búsan – „olyan hiba, amit az idő nagyon is hamar kiigazít”. Semmit sem válaszoltam, mert egyetlen szó már sok lett volna. Olyan simulékony és mézesmázos voltam, mint egy vérbeli Pringle, és megelégedtem azzal, hogy nyugodtan a szemébe nézek, s közben magamban azt gondolom: Ó, te zsémbes, elfogult, vén majom!

Jen csakis az anyjától örökölhette az eszét, akit – meglepetésemre – egészen megkedveltem. Szülei jelenlétében Jen maga a megtestesült jólneveltség, bár udvarias szavait sikerül vérlázító arcátlansággal kimondania. A „Miss Shirley” meg egyenesen sértésnek hangzik a szájából. Amikor csak a hajamra néz, érzem, hogy lángoló vörösnek látszik. Bármibe lefogadom, hogy egyetlen Pringle sem mondaná soha gesztenyebarnának.

A Morton Pringle-k kedvesebbek voltak, bár Morton Pringle soha nem figyel oda arra, amit más mond. Amíg más beszél, ő azon töri a fejét, hogy mit mondjon legközelebb.

Mrs. Stephen Pringle –, az özvegy Pringle-né – Summersideban a halál egész rendet vágott a férjek között – tegnap egy levelet, egy barátságos, udvarias és méregtől csöpögő levelet írt. Millie-nek megterhelő az a sok házi feladat, írta, mert Millie törekeny kislány, akit nem szabad agyonhajszolni. Mr. Belltől soha nem kapott házi feladatot. Érzékeny gyermek, akinek *megértésre* van szüksége, nem leckére. Mr. Bell mindig remekül megértette, és ha igyekszem, Mrs. Stephen szerint nekem is menni fog.

Mrs. Stephen biztos azt képzelem, hogy Adam Pringle orra is miattam vérzett ma az iskolában, s ezért kellett hazamennie. És éjjel arra riadtam fel, hogy egy táblára írt „i” betűre elfelejtettem feltenni a pontot. Ettől úgy megrémültem, hogy nem tudtam újból elaludni. Jen Pringle bizonyosan észrevette, és elterjesztette a klánban.

Rebecca Dew szerint az összes Pringle sorban meghív majd vacsorára – a juharligetbeli hölgyek kivételével –, aztán többé tudomást sem vesznek rólam. Miután a Pringle-klán az „elít”, ez egyenlő azzal, hogy Summerside-ban társasági pária válik belőlem. Nos, majd meglátjuk. A csata még nem dőlt el, még se meg nem nyertem, se el nem vesztettem. A kedvem azonban odavan. Előítéletekkel nem tudok észérveket szembeszegezni. A gyermekkor még fájdalmasan él bennem: képtelen vagyok elviselni, ha nem szeret mindenki. Nem éppen kellemes gondolat, hogy tanítványaim felének a szülei gyűlölnek, és még csak nem is az én hibámból. Igazából az eset *igazságtalansága* fáj! No tessék, még egy kiemelés! De az ilyesmi enyhít dúlt lelkiállapotomon.

A Pringle-ket leszámítva nagyon kedvelem a gyerekeket. Van köztük nem is egy szorgalmas, okos, becsvágyó gyerek, aki komolyan szeretne műveltségre szert tenni. Lewis Allen az ellátásért cserébe *házimunkát* vállal a szobaadójánál, és ezt nem is szégyelli. Sophie Sinclair nyereg nélkül, napi tizenkét mérföldet lovagol az apja öreg szürke kancáján az iskolába és vissza. Ez aztán a bátorság! Ha egy ilyen lánynak segítségére lehetek, ugyan mit bánom a Pringle-ket?

Egy gond van csak: ha a Pringle-ket nem állítom a magam pártjára, akkor nem sok esélyem van, hogy bárkinek is segítsek.

De a Szélfútta Nyárfa-lakot imádom. Nem szálláshely, hanem igazi otthon. És a lakói is megszerettek, még a Szürke Molnár is, bár néha kifogásolja a jelenlétem, s ezt ő úgy adja tudtomra, hogy szántsándékkal hátat fordít nekem, csak időnként pislant felém, hogy lássa, mit szólok hozzá. Ha Rebecca Dew is a színen van, nem kényeztetem a macskát, mert tudom, hogy bosszantanám vele. Szürke egyébként nappal barátságos, nyugodt és szemlélődésre hajlamos élőlény, de éjszaka kimonodtan hátborzongató. Rebecca azt állítja, hogy csakis azért,

mert soha nem engedik sötétedés után kimaradni. Rebecca utál a hátsó udvaron álldogálni és a macskát szólongatni; esküszik rá, hogy a szomszédok mind rajta nevetnek. Igaz, olyan harsány hangon hívogatja, hogy csendes éjszakákon városszerte hallani, amint azt harsogja: „Cicc!... Cicc!... CICC!” Az özvegyek kétségbe lennének esve, ha a Szürke nem volna otthon, amikor lefekszenek.

– Senki nem sejtí, min mentem keresztül a miatt a Macska miatt... senki, de senki – bizonygatta nekem Rebecca.

Az özvegyek napról napra jobban tetszenek és egyre inkább megszeretem őket. Kate néni ellenzi a regényolvasást, de megnyugtattott, hogy nem kíván beleszólni abba, hogy mit olvasok. Locsi néni szereti a regényeket, és van egy „rejtekhelye”, ahol a könyveit – és a pasziánszkártyáját, valamint minden mást, amit Kate néni elől titkol – tartja. A regényeket a városi könyvtárból kölcsönzi, és onnan csempészi be a házba. A rejtekhely egy szék ülésében van, s ezt magától Locsi nénitől tudom, aki – erős a gyanúm – azért árulta el, hogy bevonjon a csempészésbe. Rajtam kívül senki más nem tud róla. A Szélfúttá Nyárfa-lakban egyébként felesleges titkos kuckókat keresni, mivel az életben nem láttam még ennyi rejtélyes szekrényellátott házat. Igaz, ami igaz, Rebecca Dew gondoskodik róla, hogy a tartalmuk ne sokáig maradjon titok. Folyton-folyvást bőszen takarít bennük. Ha valamelyik özvegy tiltakozik, bánatosan azt szokta válaszolni:

– Egy ház – sajnos – nem képes egyedül tisztán tartani magát.

Nem kétséges, hogy ha rájuk akadna, nem sokat teketóriázna egy regénnyel vagy egy csomag kártyával. Hagyománytisztelő lelkének mindkettő olyan, mint ördögnek a szenteltvíz; a kártyát az ördög bibliájának hívja, a regények meg még annál is rosszabbak. A Biblián kívül csak a montreali *Guardian* társa-

sági rovatát szokta olvasni; nagy élvezettel mélyed el a házakról, bútorokról és a milliomosok viselt dolgairól szóló leírásokban.

– Képzelve csak el, Miss Shirley, milyen lehet egy arany fürdőkádban ázni! – mondja nekem sóvárogva, de ezt leszámítva igazi angyal. Valahonnan elővarázsolt egy fakó brokáthuzatú, kényelmes, régi, füles karosszéket, amiben tökéletesen el tudok helyezkedni, és kijelentette:

– Ez a maga széke. Fenntartjuk magának – és elzavarja onnan a Szürke Molnárt, nehogy macskaszőr tapadjon az iskolában viselt szoknyámra, és legyen a Pringle-knek min köszörülni a nyelvüket.

Mindháromukat nagyon érdekli a gyöngyös gyűrűm, és az is, amit jelent. Kate néni is megmutatta a türkizköves jegygyűrűjét, ami már kicsi az ujjára, ezért nem hordja. Szegény Loci néni könnyes szemmel vallotta meg, hogy soha nem volt gyűrűje, mert a férje „felesleges pénzkidobásnak” tartotta. Éppen a szobámban volt, és íróval mosta meg az arcát, amikor ez a vallomás kibukott belőle; az írópakolást egy este sem mulasztja el, mert meg akarja őrizni a szép arcbőrét, de megeskett, hogy Kate néninek nem árulom el:

– Az én koromban nevetséges hiúságnak tartaná az ilyesmit – magyarázta. – Rebecca Dew pedig biztos azon a véleményen van, hogy a keresztény lelkiülettel összeférhetetlen, ha valaki szép akar lenni. Azelőtt, alighogy Kate elaludt, leszöktem a konyhába, de folyton rettegtem, hogy Rebecca Dew lejön utánam. Olyan a hallása, mint a hiúzé, még olyankor is, amikor alszik. Ha megengedné, kedvesem, hogy esténként észrevétlenül besurranjak ide... jaj, nagyon köszönöm!

Néhány apróságot már kiderítettem az „Örökzöld”-ben lakó szomszédainkról. Mrs. Campbell – néhai Pringle! – nyolcvanéves. Személyesen még nem volt szerencsém hozzá, de az elmondottakból az derül ki, hogy nagyon mogorva idős hölgy.

A cselédje, Martha Monkman, hozzá hasonlóan mogorva és élemedett korú – őt egyébként csak „Mrs. Campbell Asszony-ságaként” emlegetik. Nála lakik a dédunokája, a kis Elizabeth Grayson is, akit kéthetes itt-tartózkodásom alatt még egyszer sem láttam. Nyolcéves, és „kerülő úton” – azaz a kertek alatt átvágva – jár be a községi iskolába, ezért nem futottam még össze vele. Az édesanyja, aki után árván maradt, Mrs. Campbell unokája volt, és szülei halála után a nagyanyjánál nevelkedett, majd később egy bizonyos Pierce Grayson – ahogy Mrs. Lynde mondaná, „egy jenki” – felesége lett. Mrs. Grayson Elizabeth születésekor halt meg, és mivel Pierce Graysonnak haladéktalanul el kellett hagynia Amerikát, hogy cége párizsi fiókjának vezetését átvegye, a csecsemőt hazaküldte az öreg Mrs. Campbellhez. Állítólag „látni sem bírta a lányát”, mert őt okolta az anya haláláért, s ezért többé nem is törődött vele. Lehet, hogy ez merő pletyka, hiszen Mrs. Campbell és az Asszonyság soha egy árva szót sem szól az apáról.

Rebecca Dew azt mondja, hogy nagyon is szigorúak a kis Elizabethhtel, és szegényke nem érzi jól magát náluk:

– Nem olyan, mint a vele egykorúak – sokkal idősebbnek látszik. Hogy miket mond néha! A minap is azt mondja nekem: „Rebecca, képzeld csak el, mit szólnál, ha lefekvéskor valami egyszer csak a bokádba csípne?” Ezek után nem csoda, hogy fél a sötétben ágyba bújni. Azok meg rákényszerítik, mert Mrs. Campbell nem tűr meg gyávákat a fedele alatt. Úgy lesik azt a gyereket, mint macskák az egeret, és folyton dirigálnak neki. Ha hangosabban elköhinti magát, kétfelé ájulnak a zajtól. Abban a házban csak „pszt”-eket hallani. Én mondom, egy szép napon sírba pisszegik azt a kislányt. De hát mi mit is tehetnénk ellene?

Valóban, mit is?

Szívesen találkoznék a kis Elizabethtel. Megrendítőnek érzem a sorsát. Kate néni szerint ugyan fizikai szempontból kifogástalanul ellátják, ami annyit tesz, hogy rendesen etetik és öltöztetik, de egy gyermek nem csak kenyéren él. Soha nem felejttem el, milyen volt az életem, mielőtt a Zöldmanzárdos-házba kerültem.

Jövő pénteken két csodálatos napra hazautazom Avonlea-ba. Csak annak nem örülök, hogy boldog-boldogtalan azt kérdezi majd, hogy hogy tetszik a tanítás Summerside-ban.

De képzeld csak magad elé a Zöldmanzárdos-házat, Gilbert – a kék pára alatt nyújtózkodó Fénylő Vizek Tavát, a lassanként bíborvörösbe játszó juharfákat a patakon túl, a Kísértetjárta Erdőben az aranybarna páfrányokat, a lemenő nap fényében megnyúló árnyékokat a Szerelmesek Ösvényén, azon a drága helyen. A szívem mélyén azt kívánom, bárcsak ott lehetnék most... találd ki, kivel?

Tudod-e, Gilbert, hogy időnként felébred bennem a gyanú, hogy szeretlek?

SZÉLFÚTTA NYÁRFA-LAK,
SZELLEM KÖZ,
S'SIDE.

Október 10-e.

Mélyen tisztelt Uram!

Locsi néni nagymamája annak idején így szólította meg a szerelmesét. Hát nem óriási? A nagypapa biztos a Teremtés koronájának érezte magát tőle! Nem olvasnád te is szívesebben, mint a „Drága egyetlen Gilbertem” meg ehhez hasonló megszólításokat? Bár mindent összevetve örülök, hogy nem te vagy a nagypapa, vagy hogy nem vagy még nagypapa. Milyen édes érzés, ha belegondolok, hogy még mindketten fiatalok vagyunk, előttünk az élet... amit együtt töltünk majd el!

(Itt több oldalt is kihagyunk; Anne tolla valószínűleg sem hegyes, sem tompa, de még csak kaparós sem volt.)

A toronyablakban üldögélek, és a borostyánsárga eget, a hajladozó fákat és rajtuk is túl a kikötőt nézem. Tegnap este remek sétát tettem – egyedül. Sehogy sem volt maradásom a házban; a síri hangulat az idegeimre ment. Locsi néni a nappaliban potyogtatta a könnyeit, mert valaki megbántotta, Kate néni a szobájában itatta az egereket, mert Amasa kapitány halálának évfordulója volt, Rebecca Dew pedig – ki tudja, miért – a konyhában zokogott. Rebecca Dew-t először kaptam rajta azon, hogy sír. Amikor tapintatosan megpróbáltam kiszedni belőle, hogy min szomorkodik, ingerülten tudakolta, hogy miért nem lelheti az ember örömét egy kis bőgésben, akkor és ott, amikor és ahol akarja. Így aztán gyorsan szedtem a sátorfámat, és egyedül hagytam, hadd mulassa ki magát.

A kikötői úton indultam el. Kellemesen csípős októberi idő volt, az orromat megcsapta a frissen felszántott föld mámorító illata. Addig sétáltam, amíg az egyre sűrűsödő alkonyatból holdsütötte őszi éjszaka nem lett. Egyedül voltam, de korántsem éreztem magam magányosnak. Képzletbeli társakkal képzelt beszélgetéseket folytattam, és annyi epigrammát ötlöttem ki, hogy az még engem is meglepett. A Pringle-tüske ellenére is pompásan éreztem magam.

A Pringle-k újabb panaszáradatara ösztökélnek. Nem szívesen vallom be, de kifejezetten rosszul áll a szénám a summerside-i középiskolában. Most már kétségtelen, hogy titkos összeesküvést szőttek ellenem.

Először is egyetlen Pringle – vagy akár fél Pringle – sem végzi el a házi feladatát. A szülőkhöz kár is panasszal fordulnom: udvariasan, nyájasan térnek ki a válasz elől. Bár tudom, hogy a nem Pringle-tanítványaim körében népszerű vagyok, a Pringle-vírus fegyelmezetlenséggel fertőzte meg az egész

osztályt, és ez aláássa a közhangulatot. Egy reggel az asztalomt kirámolva és felfordítva találtam; természetesen senki sem tudta, hogy ki tette. Mint ahogy azt sem, hogy ki hagyott az asztalon egy dobozt, amiből – amikor kinyitottam – egy műkigyó csapódott ki! De a Pringle-k kivétel nélkül visítva röhögtek az arckifejezésem láttán. Gondolom, látszott rajtam, hogy ájulás környékez.

Jen Pringle rendszeresen késik, és többnyire kifogásolhatatlan mentséggel szolgál, amit udvariasan, bár szemtelen ajakbiggyesztéssel ad elő. A szemem láttára levelezik óra közben. Ma, amikor felvettem a kabátom, egy meghámozott hagymát találtam a zsebemben. Boldogan bezárnám azt a lányt egy egérlyukba, és kenyéren meg vízen tartanám, amíg meg nem tanul tisztességesen viselkedni.

De ez idáig a legborzalmasabb mégis egy rólam készült karikatúra volt, amit egyik reggel a táblán találtam: fehér krétával rajzolták, kivéve a hajam, mert az égővörös volt! Jennel egyetemben mind tagadják, hogy ők csinálták volna, csakhogy tudom, hogy Jen az egyedüli, aki így tud rajzolni. A gúnyrajz ugyanis elsőrendű volt. Az orrom... nos, te is tudod, hogy mindig is milyen büszke örömmel töltött el... csúf karvalyorr lett, és a szám egy olyan megsavanyodott vénlányéra hasonlított, aki már vagy harminc éve egy Pringle-kkel zsúfolt osztályban tanít, de ezeket leszámítva engem ábrázolt. Hajnali háromkor felriadtam, és még az emléktől is kirázott a hideg. Miért van az, hogy a megalázottság jobban meggyötri éjjel az embert, mintha valami gonoszságot követett el?

Általán vádaskodásokban is épp elég részem van. Állítólag „alulosztályozom” Hattie Pringle vizsgadolgozatait, csupán azért, mert Pringle. Híre ment, hogy „kinevetem azokat, akik hibáznak”... nos, egyszer tényleg képtelen voltam

visszafojtani a nevetést, amikor Fred Pringle azt mondta, hogy a centurió az, aki „száz évig él”.

– Nincs fegyelem az iskolában... nincs biza... – mondja James Pringle.

Egy rólam szóló jelentésben pedig azt írják, hogy „lelenc” vagyok.

A Pringle-gyűlölködés mindent megmérgez körülöttem. Summerside – társadalmi és pedagógiai szempontból is – a Pringle-k uralma alatt áll. Nem csoda, hogy Királyi családnak titulálják őket. Múlt pénteken elfelejtettek meghívni Alice Pringle gyalogló túrájára, és amikor Mrs. Frank Pringle uzsonnát szervezett a templommal kapcsolatos tervek támogatására (Rebecca Dew szerint a hölgyek „építik” majd fel az új tornyot!), a presbiteriánus egyházközösségből én voltam az egyetlen, akit nem kértek fel, hogy adományt gyűjtsön. A fülemben jutott az is, hogy a lelkész Summerside-ban még nem ismerős felesége felvetette, hogy hívjanak meg a kórusba, mire közölték velem, hogy ha megpróbálja, az összes Pringle egy emberként lép ki, az pedig a kórus megszűnését eredményezné.

Nehogy azt hidd, hogy csak nekem gyűlik meg a bajom a gyerekekkel. Amikor bárki más hozzám küldi a tanítványait, hogy „megfegyelmezzem” őket – hogy utálok ezt a kifejezést! –, a gyerekek fele mindig Pringle. De egy Pringle-re persze sohasem lehet panasz...

Két napja, iskola után bent tartottam Jent, hogy elvégezze a szándékosan elmulasztott leckéjét. Tíz percbe sem telt, és az iskolaépület előtt megállt a juharligetbeli hintó. A királyian öltözött, édesen mosolygó Miss Ellen jelent meg az ajtóban: elegáns, ujjatlan, fekete csipkekesztyűjében és arisztokratikus, sólyomszerű orrával mintha csak egy 1840-es kalapskatulyából vették volna ki. Az idős hölgy mélységesen sajnálta, de okvetlen el kellett vinnie Jent. Baráti látogatásra készül Lowdale-be,

ahova Jennel együtt várják. Jen diadalmasan vonult el, én pedig ismét tudatára ébredtem az ellenem szövethető erőknek.

Borúlátóbb hangulatban még arra is megesküdnék, hogy a Pringle-k tulajdonképpen a Sloane-ok és a Pye-ok keresztezéséből származnak. Normálisabb pillanataimban persze tudom, hogy nem így van. Ha nem lennének az ellenségeim, még szeretni is tudnám őket. Általában őszinte, vidám és összetartó család. Még Miss Ellent is meg tudnám kedvelni. Miss Sarah-val eddig nem találkoztam – mint Rebecca Dew-től megtudtam, tíz éve ki sem tette a lábát Juharligetből.

– Szörnyen törekeny... vagy legalábbis annak képzelem magát – szipákolta Rebecca Dew. – De a büszkeségét nem kezdte ki az otthon ülés. Minden Pringle rátart, de az a két öreg hölgy mindannyiukon túltesz. Ha hallaná, miket beszélnek az „őseikről”! Nos, az apjuk, Abraham Pringle kapitány tényleg nagyszerű ember volt, de a bátyja, Myrom annál kevésbé – róla aztán mélyen hallgatnak is. Én csak attól félek, hogy megnehezítik az életét Summerside-ban. Ha egyszer valakivel vagy valamivel kapcsolatban állást foglalnak, nincs az a pénz, amiért változtatnának rajta. De azért fel a fejjel, Miss Shirley... fel a fejjel!

– Bárcsak megszerezhetném Miss Ellen egyensúlytészta-receptjét! – sóhajt fel erre Locsi néni. – Már ezerszer megígérte, de sosem küldi el. Régi angol családi ereklye... és hogy őrzik!

Legvadabb képzelődéseimben térden állva kérem Miss Ellent, hogy adja át Locsi néninek a receptet, és vegye rá Jent, hogy ügyeljen a p-kre és q-ra. Az egészben csak az az őrjítő, hogy erre én is könnyedén rászoríthatnám, ha gonoszkodásában nem élvezné az egész törzs támogatását. (Itt újabb két oldal marad ki.)

*Legalázatosabb szolgája:
Anne Shirley.*

Ui.: Locsi néni nagymamája is így fejezte be a szerelmes leveleit.

Október 15-e.

Ma tudtuk meg, hogy múlt éjjel a város túlsó végén betörték valakihez: pénzt és ezüstkanalakat vittek el. Rebecca Dew átment Mr. Hamiltonhoz, hogy kölcsönkérjen egy kutyát. Majd a hátsó verandán köti ki, és addig is azt ajánlja, zárjam el jól a jegygyűrűmet!

Erről jut eszembe: rájöttem, Rebecca Dew miért sírt a múltkor. Családi perpatvar tört ki Szürke Molnár miatt, aki „megint illetlenül viselkedett”, és Rebecca Dew kerek perec megmondta Kate néninek, hogy most már igazán csináljon valamit Azzal a Macskával. Egyszerűen nem bírja tovább idegekkel! Egy éven belül ez már a harmadik alkalom, és Rebecca Dew tudja, hogy Az a Macska szántszándékkal követte el. Mire Kate néni azt felelte, hogy semmiféle illetlenség nem fordulna elő, ha Rebecca Dew rögtön kiengedné a macskát, amikor az ajtónál nyávog.

– Ez az utolsó csepp a pohárban! – kiáltotta erre Rebecca Dew, és már hullatta is a könnyeit.

A Pringle-harc egyre jobban elmérgesedik. Tegnap valami éktelen szemtelenséget írtak az egyik könyvem fedelére, távozáskor pedig Homer Pringle cigánykereket hányt végig a folyosón. A napokban egy rosszindulatú, rágalmakkal teli névtelen levelet is kaptam, de egyszerűen képtelen vagyok akár a levelet, akár a könyv összefirkálását Jen számlájára írni. Igaz, hogy sok minden szárad a lelkén, de bizonyos galádságokra sosem vetemedne. Rebecca Dew tombol mérgében, és a hideg futkos a hátamon, ha belegondolok, mit művelne a Pringle-kkel, ha a keze közé kaparintaná őket. A véres kezű Néró ártatlan báránynak látszana mellette. Még csak szemrehányást sem tehetek neki, mert néha én is úgy érzem, hogy az összes Pringle-t kacagva fojtanám bele egy kanál vízbe.

Azt hiszem, még nem meséltem a tanártársaimról. Rajtam kívül ketten vannak: Katherine Brooke, az igazgatóhelyettes, a két alsóbb osztály tanárnője, és George MacKay, az előkészítő osztály tanára. Az utóbbiról alig van mit mondanom; húszéves, félénk, jólelkű fiú, ködbe vesző szigeteket és zöld legelőket idéző enyhe, ízes, skót felföldi akcentussal – a nagyapja „Skye szigetére valósi volt” –, és remekül bánik az előkészítőökkel. Eddig csak jó oldaláról mutatkozott be. Attól azonban tartok, hogy Katherine Brooke előnyös tulajdonságaira már nehezebb lesz ráakadnom.

Katherine huszonnyolc körül jár, de kinéz vagy harmincötnek. Mint hallom, ő is pályázott az igazgatói posztra, és feltehetően neheztel rám, amiért, ráadásul jóval fiatalabbként, mégis engem neveztek ki. Kitűnő tanár, kissé embernyúzó és meglehetősen népszerűtlen, de ez egy cseppet sem izgatja. Amennyire meg tudom ítélni, se barátja, se rokona, és egy sivár házban lakik a mocskos kis Temple Streeten. Mérhetetlenül slampos, soha nem jár társaságba, és azt beszélik, hogy „a fogához veri a garast”. Fullánkos megjegyzéseitől reszketnek a tanítványai. Állítólag kiveri őket a veríték, ha Katherine felvonja sűrű fekete szemöldökét és vontatottan kezd beszélni. Bárcsak elleshetném ezt a módszert, hogy a Pringle-k ellen bevethessem! Bár, ha meggondolom, sosem vágytam arra, hogy rettegéssel tartsam kordában a gyerekeket. Arra vágyom, hogy szeressenek.

Noha egyáltalán nem olyanak látszik, mint aki nem bír a tanítványaival, mégis folyton hozzám küldi a rendetlenkedőket, főképp a Pringle-ket. Nem kétséges, hogy szándékosan csinálja, és sajnos abban is biztos vagyok, hogy élvezzi a kínlódásomat. Tudom, szívesen látná, ha belebuknék a feladatba.

Rebecca Dew szerint lehetetlen vele összebarátkozni. Az özvegyek már többször is meghívták vasárnapi ebédre, mert

ez a két áldott jó lélek mindig szárnyai alá veszi a magányosokat, de Katherine egyszer sem jött el. Így aztán le is mondtak róla, mert, mint Kate néni mondja: „mindennek van határa”.

Az a hír járja, hogy nagyon okos, szépen énekel és szaval, vagy ahogy Rebecca Dew mondja „deklamál”, de egyik képességét sem csillogtatja. Loci néni egy alkalommal felkérte, hogy az egyházközségi vacsorán szavaljon.

– Szerintünk felettébb barátságtalanul utasította vissza – jegyezte meg Kate néni.

Csinosnak ugyan nem mondható, de egy kis igyekezettel jobban is kinézhetne. Sötét a bőre, pompás, fekete haját mindig kifésüli az arcából, és ügyetlen kontyba csavarva viseli. A szeme erősen elüt a hajától, mert a vastag szemöldök alatt világos, tiszta, borostyánszínű szem világít. Szép formájú fülét sem kellene rejtegetnie, a keze meg egyenesen páratlanul szép. A szája is csinos. Csak mindent elront az öltözködésével; tragikus érzékkel választja ki a legkevésbé előnyös színeket és szabást. Amikor a zöld vagy a szürke még sápadtabbá teszi, akkor unalmas sötétzöldben és egyhangú szürkében jár, és csíkosat vesz fel, amikor attól magas és nyúlánk alakja még magasabbnak és nyúlánkabbnak tetszik. A tetejében minden holmija úgy néz ki, mintha a kutya szájából húzta volna ki.

A modora meg egyszerűen visszataszító, bár Rebecca Dew ezt biztosan úgy mondaná, hogy „pökhendien viselkedik”. Valahányszor elmegyek mellette, érzem, hogy rémes dolgokat gondol rólam. Beszélgetés közben érezteti velem, hogy rosszul fejezem ki magam. Mégis sajnálom, pedig azt is tudom, hogy a szánalmamat dühös megbántottsággal utasítaná vissza. Segíteni nem tudok rajta, mert nem kér belőle. Merő gyűlölettel viseltetik irántam. Egyik nap is, amikor a tanári szobában voltunk mindhárman, tettem valamit, amivel

megsértettem az iskola íratlan szabályait, és Katherine nem is mulasztotta el ezt a tudomásomra hozni:

– Azt képzeled, Miss Shirley, hogy ön a törvények felett áll – vágta oda metsző hangon.

Egy másik alkalommal, amikor az iskola javára szolgáló változtatásokat javasoltam, megvetően jelentette ki:

– Nem vagyok kíváncsi a tündérmeséire!

Egyszer megdicsértem a munkáját és a tanítási módszerét, mire gúnyosan megkérdezte:

– Szép, szép, de halljam, mi a kifogása?

De mind közül az bosszantott a legjobban, mikor a tanári-ban egyszer véletlenül kezembe került a könyve, és az előzék-lapra pillantva megjegyeztem:

– Milyen szép, hogy K-val írja a nevét. A Katherine sokkal bájosabb, mint a Catherine, mint ahogy a K is cigányosabb betű, mint a hivalkodóan pedáns C.

Katherine nem felelt, de a legközelebbi üzenetét így írta alá: „Catherine Brooke!”

Ezen aztán hazáig emésztettem magam.

Fel kellene adnom a hiábavaló próbálkozást, de valami azt súgja, hogy udvariatlan, nyers és zárkózott modora egy szere-tetre éhes szívet takar.

Katherine ellenségessége és a Pringle-hadjárat igazán meg-keserítik az életem, és nem is tudom, mi lenne, ha nem lenne a drága Rebecca Dew, nem vigasztalnának a leveleid és... a kis Elizabeth.

Mert végül csak megismerkedtem vele – és elbűvölőnek találtam.

Három napja én vittem oda este a tejet az ajtóhoz, és az Asszonyág helyett a kis Elizabeth várt; épp felért az ajtó tömör része fölé, így arcát mintegy keretbe foglalta a repkény. Kicsi, aranyszőke és szomorkás. Az őszi alkonyatban a szeme nagy

volt és aranyos mogyorószínű. Ezüstösarany haját közepén elválasztja, és egy kerek fésűvel hátrasimítja, így a fürtjei hullámosan omlanak a vállára. Halványkék, tarka szövésű pamutruha volt rajta, és egy Tündérországból odapottyant hercegnő arckifejezésével nézett rám. Rebecca Dew szavaival élve: „kényeskének” hatott, és valahogy alutápláltak, ha testben nem is, de lélekben annál inkább. Inkább hasonlított holdsugárra, mint napsugárra.

– A kis Elizabethhez lenne szerencsém? – kérdeztem.

– Ma este nem – felelte komolyan. – Most Betty vagyok, mert kitárom a szívem az egész világ előtt. Elizabeth múlt éjjel voltam, holnap meg talán Beth leszek. Minden a hangulatomtól függ.

Tessék! Mi ez, ha nem rokon lélek? Rögtön végigfutott rajtam az ismerős kellemes borzongás.

– Milyen kedves egy olyan név, amit könnyen csereberélhetünk, mégis csak a miénk.

– Annyi nevet csinálhatok belőle, ahányat csak akarok – bólintott a kis Elizabeth. – Elsie-t és Bettyt és Besst és Elizát és Lisbethet és Bethet, csak Lizzie-t nem. Lizzie-hangulatom soha nincs.

– Miért, kinek is lenne? – helyesltem.

– Butának tart ezért, Miss Shirley? Nagymama és az Asszonyosság annak gondolnak.

– Dehogyan. Nagyon bölcsnek és rendkívül szórakoztatónak – feleltem.

A kis Elizabeth hatalmas szemet meresztett rám a pohár széle felett. Éreztem, hogy valami titkos lelki mérlegen „megmértem” és örömmel állapítottam meg, hogy „nem találtattam könnyűnek”. Ugyanis a kis Elizabeth szívességet kért tőlem, és ilyesmit nem kér azoktól, akiket nem kedvel.

– Ha nincs ellenére, emelje fel kérem, a macskát, hogy meg-simogathassam – szólalt meg félénken.

Szürke Molnár a lábához dörgölődött. Felkaptam, és a kis Elizabeth boldogan simogatta meg a fejét.

– Sokkal jobban szeretem a cicákat, mint a kisbabákat – mondta, és valami furcsa daccal nézett fel rám, mintha az elkerülhetetlen megbotránkozásomat is vállalná az igazság kedvéért.

– Gondolom, sosem volt dolgod kisbabákkal, ezért nem tudod, milyen helyesek – feleltem mosolyogva. – És kiscicád talán van?

– Ó, dehogy – rázta a fejét. – Nagymama nem szereti a macskákat. Az Asszonyosság meg gyűlöli őket! Ma este kime-nője van, ezért jöhettek én a tejért. Szeretek a tejért jönni, mert Rebecca Dew olyan kellemes társaság.

– Sajnálod, hogy nem vele találkoztál? – nevettem el magam.

– Nem – ingatta a fejét a kislány. – Önnel is nagyon kellemes. Már szerettem volna megismerkedni önnel, de félttem, hogy a Holnap beköszönte előtt nem kerül sor rá.

Ott álldogáltunk az ajtó két oldalán, beszélgettünk, és amíg a kis Elizabeth finoman kortyolgatta a tejét, mesélt nekem a Holnapról. Az Asszonyosság elmagyarázta neki, hogy a Holnap sosem jön el, de Elizabeth ezt jobban tudja. Egy nap eljön majd. Egy csodaszép reggelen arra ébred, hogy Holnap van. Nem Ma, hanem Holnap. És akkor mesés dolgok történnek... talán még eljön az a nap is, amikor azt teheti, amit akar, és senki sem tartja szemmel, bár a kis Elizabeth szerint ilyen csoda még Holnap sem következik be. Az is lehet, hogy kiderítheti, mi van a kikötői út végén, annak a kanyargós, szép piros kígyónak tetsző út végén, ami a kis Elizabeth véleménye szerint a világ végére vezet. Meglehet, hogy éppen a Boldogság szigetét találja ott. Elizabeth biztos abban, hogy van valahol egy Boldogság-sziget, ahol a soha vissza nem térő hajók horgonyoznak, és ha Holnap lesz, okvetlen meg is leli.

– És ha eljön a Holnap – mondta –, lesz egymillió kutyám és negyvenöt macskám. Amikor a Nagymama nem engedte,

hogy kiscicám legyen, neki is ezt mondtam, de ő megharagudott, és azt felelte: „Velem így nem beszélhetsz, Szemtelen kisasszony!” És vacsora nélkül kellett lefeküdnöm, pedig én nem is akartam szemtelen lenni! Aludni sem mertem, Miss Shirley, mert az Asszonyság azt mondta, hogy egyszer egy gyermeket álmában ért a halál, miután szemtelen volt.

Amikor megitta a tejet, a fenyőfák mögött valaki gyorsan és erősen megkopogtatta az ablaküveget. Gondolom, egész idő alatt figyeltek minket. Az én tündér-királykisasszonyom elfutott, aranyos haja még világított a sötét fenyőfásor alatt, aztán eltűnt a házban.

– Hóbortos egy gyerek – jelentette ki Rebecca Dew, amikor beszámoltam a kalandomról. (De komolyan, Gilbert, igazi kaland volt!) – Egyszer azt mondta nekem: „Nem fél az oroszlánoktól, Rebecca Dew?” „Nem tudom, mert még sohasem akadtam össze eggyel sem”, feleltem. „A Holnapban rengeteg oroszlán lesz”, mondta erre ő, „de kedves, barátságos oroszlánok.” „Csupa szem leszel, te gyerek, ha így tágra mereszted”, mondtam neki én. De ő csak átnézett rajtam, egyenesen bele abba az ő Holnapjába. „Mélyen gondolkodom, Rebecca Dew”, mondta. Az a baj azzal a gyerekekkel, hogy nem nevet eleget.

Erről eszembe jutott, hogy a beszélgetésünk alatt sem nevettem, egyszer sem. Azt hiszem, nem tanult meg nevetni. Az a nagy ház olyan csendes és kacagás nélküli. Még most is, hogy odakint színekben tobzódik az ősz, szürkének és sötétnek látszik. A kis Elizabeth sokat hallgatja a kósza suttogásokat.

Megtaláltam, mi lesz az egyik küldetésem Summersideban: az, hogy megtanítsam a kis Elizabethet nevetni.

Leggyengédebb, leghűbb barátja:

Anne Shirley

Ui.: Ismét csak Locsi néni nagymamájának stílusában!

3.

SZÉLFÚTTA NYÁRFA-LAK,
SZELEM KÖZ,
S'SIDE,
Október 25-e.

Drága Gilbert!

Nem találsz ki, mi történt! Vacsorázni voltam a Juharligetben!

Miss Ellen saját kezűleg írta a meghívót. Rebecca Dew egészen elvesztette a fejét, amikor meglátta; sosem hitte volna, hogy valaha is tudomást vesznek a létezésemről. Ám arról is meg volt győződve, hogy nem baráti gesztusról van szó:

– Biztos, hogy sötét szándékkal küldték! – kiáltott fel.

Efelől – sajnos – nekem sem voltak kétségeim.

– Mindenesetre a legjobb ruháját vegye fel – rendelkezett
Rebecca Dew.

Így aztán azt a szép krémszínű és bíborlila ibolyamintás, puha selyemruhámot vettem fel, és az új divat szerint fésültem a hajamat; elől egy tincset a homlokomba húztam. Nagyon jól áll.

Tudod, Gilbert, a juharligetbeli hölgyek a maguk módján igazán elbűvölőek. Ha hagynák, esküszöm, megszeretném őket! Juharliget egy büszke és előkelő ház; fákkal bástyázza körül magát, és nem ereszkedik le a közönséges házakhoz. A gyümölcsösben egy nagy, fehér, fából faragott, női alak áll – valaha Abraham kapitány híres hajójának, a *Menj és Kérd meg*-nek az orrát díszítette –, a bejárathoz vezető lépcső mellett – amit még az első Pringle hozott magával, amikor vagy száz éve elhagyta az óhazát – istenfa hullámszik. Egy másik

ősük a mindenki csatában harcolt; a kardja most ott lóg a szalon falán, Abraham kapitány arcképe mellett. A két hölgynek a kapitány volt az édesapja, és szemmel láthatóan iszonyúan büszkék rá.

A megfeketedett, régi, bordázott kandallók felett impozáns tükrök lógnak; láttam egy üvegvitrint, teli viaszvirágokkal; a képeken régmúlt idők szépséges hajói úsznak; van egy hajfonat, amibe minden Pringle haját belefonták; mindenütt nagy tengeri kagylók hevernek, és a vendégszoba steppelt ágytakaróját milliomm parányi legyező ékesíti.

A szalonban kínáltak helyet; mahagóni Sheraton-székeken ültünk. A falakat ezüstcsíkos tapéta borítja, és súlyos brokátfüggönyök lógnak az ablakokon. Több márványlapos asztalt is láttam; az egyikén áll egy csodálatos hajómodell. A vörös testű és habfehér vitorlájú *Menj és Kérd meg*-é. A menyegzetről egy hatalmas, csupa üveg és csingilingi kristálycsillár lóg. És az a nagy tükör, aminek a közepén egy óra van, és amit Abraham kapitány hozott „valahonnan idegenből”... csodálatos! Az álmházunkban is valami ilyesmit szeretnék.

Még az árnyékok is ékesszólóak és mélységesen hagyományosak voltak. Miss Ellen több millió – plusz-mínusz egy – fényképet mutatott, persze mind Pringle-kről készültek, és legtöbbszörük bőrtokban tartott dagerrotípiák voltak. Közben bejött egy nagy cirmos macska és az ölembe ugrott, mire Miss Ellen gyorsan kivitte a konyhába, tőlem pedig elnézést kért. De úgyis tudom, hogy előtte kint a konyhában a macskától kért bocsánatot.

Jórészt Miss Ellen vitte a szót. Miss Sarah, ez az apró teremtes, aki fekete selyemruhát és keményített alsószoknyát visel, a haja hófehér, a szeme pedig olyan fekete, mint a ruhája, és vékonyka, eres kezét, amelyre finom csipkefodor hullik, összekulcsolja az ölében, bájosan, szomorúan és előkelően ült, és ahhoz is törekény volt, hogy megszólaljon. Mégis az volt az

érzésem, Gilbert, hogy Miss Ellent is beleértve minden Pringle úgy táncol, ahogy ő fütyül.

Remek vacsorát kaptunk. A víz hideg, a vászonnemű káprázatos, a tálak és poharak átlátszóak és vékonyak voltak. Egy, az asszonyaihoz hasonlóan tartózkodó és arisztokratikus szobalány szolgált fel. Minden tökéletes volt, csak Miss Sarah tett úgy, mintha süket lenne, valahányszor hozzá fordultam, és ettől szinte megakadt a torkomon a falat. Az utolsó csepp bátorság is elillant belőlem. Azt hiszem, így érezheti magát egy légy a csirizbe ragadva. Tudod, Gilbert, soha nem győzőm le, soha nem nyerem meg magamnak a „Királyi családot”! Már látom, amint újévkor felmondok. Ezzel az összetartással szemben semmi esélyem.

Amikor körülnéztem a házban, hirtelen elfogott a szánalom az öreg hölgyek iránt. Ez a ház *élt* valamikor, születésnek és halálnak adott helyet, emberek aludtak e falak között, itt ismerték meg a boldogságot, kétségbeesést, félelmet és örömet, a szerelmet, reményt és a gyűlöletet. De mostanra semmi sem maradt, csak régmúlt életek árnyai és az irántuk érzett büszkeség.

Locsi néni lelki nyugalma odalett: amikor ma tiszta lepedőt tett az ágyamra, középen felfedezett egy rombusz alakú gyűrődést. Esküszik rá, hogy ez a halál előhírnöke! Kate néni fintorog az ilyen babonáság hallatán. De én – nem tehetek róla – kedvelem a babonás embereket. Színesebbé teszik az élet palettáját. Ha mind csak bölcsek, józanok és jók volnánk, rémesen egyhangú lenne a világ. Nem lenne min a nyelvünket köszörölni.

Két napja *macskajaj* szakadt a házra. Szürke Molnár – Rebecca Dew harsány és kitartó ciccegése ellenére – sem jött haza egész éjjel. De amikor reggel beállított, rettenetes látványt nyújtott! Az egyik szeme ki sem látszott, az állán pedig egy tyúktojásnyi duzzanat éktelenkedett. A bundájára rászáradt a sár, és az egyik mancsát átharapták. De az ép szemében

diadalmas, semmit sem bánó tűz égett. Az özvegyek szörnyülködtek, de Rebecca Dew lelkesen kiáltotta:

– Az a Macska életében először verekedett egy jót! Lefogodom, hogy az ellenfele gyászosabban fest.

Ma este köd úszik el a kikötőből, és lassan eltakarja a piros út szalagját, amit a kis Elizabeth szeretne felfedezni. A város kertjeiben a gyomokat és az őszi leveleket égetik, és a füst és köd keveréke kísérteties, izgalmas helyé varázsolja a Szellem közt. Későre jár, az ágyam szép álmokat ígérve hívogat. Már egészen megszoktam, hogy lépcsőn másszak fel és le róla. Jaj, Gilbert, ezt még senkinek nem meséltem el, de olyan mulatságos, hogy nem tudom magamban tartani. Az első reggel, amikor a Szélfúttá Nyárfa-lakban felébredtem, eszembe sem jutott a lépcső, és fürgén kiugrottam az ágyból! A ház is beleremegett, akkorát puffantam a padlón. Szerencsére semmim sem tört el, de napokig teli voltam kék és zöld foltokkal.

A kis Elizabethtel nagyon jó barátok lettünk. Esténként személyesen jön a tejért, mert az Asszonyság – ahogy Rebecca Dew mondja – „hörgőhuruttal” esett ágynak. Mindig a falban nyíló ajtóban vár, nagy szemében alkonyi fények világítanak. Az ajtót évek óta senki sem nyitotta ki, így a két oldalán álldogálva beszélgetünk, és a kis Elizabeth olyan lassan szürcsöli a tejet, ahogy csak bírja, hogy minél tovább tartson az együttlétünk. Amint kiitta, az ablaküveget már zörgeti is a türelmetlen kéz.

Megtudtam, hogy Holnap végre levelet kap majd az édesapjától, aki még soha nem írt neki – hát miféle ember az ilyen?

– Tudja, Miss Shirley – magyarázta a kis Elizabeth –, az édesapám látni sem bírt. De azért néha legalább írhatna...

– Hát ezt meg ki beszélte be neked? – csattantam fel felháborodva.

– Az Asszonyság – felelte.

Valahányszor a kis Elizabeth kiejti a száján ezt a nevet, lelki szeimeim előtt egy toronymagas, vészjósító A jelenik meg.

– És biztos igazat mond, különben már meglátogatott volna.

Amikor ezt mesélte, Beth volt... ugyanis csak Bethként mesél az édesapjáról. Ha Betty, akkor a nagyanyja és az Asszonyság háta mögött arcokat vág, és ha Elsie, akkor meg is bánja rögtön, és be akarja vallani, de fél a következményektől. Csak ritkán Elizabeth, de olyankor az arca akár a tündéreké; távoli muzsikaszót, a rózsák és a lóherék beszélgetését hallgatja. Nagyon szeretem, Gilbert. Olyan különös gyermek; érzékeny, mint a nyárfák levelei, és felbőszít, hogy ki van szolgálatva annak a két szörnyű öregasszonynak, akik kényszerítik, hogy sötétben feküdjön le.

– Az Asszonyság azt mondta, hogy már nagy vagyok, aludjak csak a sötétben – mesélte a kis Elizabeth. – De én olyan picinek érzem magam, Miss Shirley, az éjszaka pedig olyan nagy és félelmetes! Van a szobámban egy kitömött varjú – attól nagyon félek. Az Asszonyság azt mondta, hogy ha sírok, kivájja a szemem. Ezt persze nem hiszem el, Miss Shirley, de azért félek. Éjjel a dolgok *sutyorognak* egymás közt. De Holnap semmitől sem fogok félni... még attól sem, hogy elrabolnak!

– De ez a veszély nem is fenyeget, Elizabeth – nyugtattam meg.

– Az Asszonyság azt mondta, hogy ha egyedül megyek el hazulról, vagy ha idegenekkel állok szóba, biztos elrabolnak. De ugye, ön nem idegen, Miss Shirley?

– Nem, drágám – feleltem. – A Holnapban öröktől fogva ismertük egymást.

4.

SZÉLFÚTTA NYÁRFA-LAK,
SZELLEM KÖZ,
S'SIDE,
November 10-e.

Drágám!

Valaha azt gyűlöltem a legjobban, aki tönkretette a tollhegyem. De Rebecca Dew-ra képtelen vagyok haragudni, pedig a távollétemben rendszeresen másol recepteket a tollammal. Ma megint kölcsönvette, amíg az iskolában voltam, ezért se hosszú, se szerelmes sorokat nem kapsz tőlem – szívem egyetlen.

A tücskök búcsúdalt énekeltek. Az esték hűvösre fordultak, a szobámba bekerült – Rebecca Dew jóvoltából – egy pufók, hosszúkás vaskályha. Ezért a jótéteményért a tollat is megbocsátom neki. Az az asszony mindenhez ért; mire hazajövök, már tűz ropog az icipici kályhában, amit akár két kézzel is felemelhetnék. A kályha egyébként – négy karikalábával – leginkább egy eleven, fekete kiskutyára hasonlít. De ha megrakom keményfával, csak úgy ontja a meleget! Rózsásra hevülve végtelenül barátságos látványt nyújt. Fel szoktam tenni a lábam a rácsra, és úgy írok neked levelet, az ölemben.

Egy-két számkivetettet leszámítva ma mindenki Hardy Pringle-ék táncmulatságára hivatalos. Engem természetesen nem hívtak meg, ami úgy felbőszítette Rebecca Dew-t, hogy most igazán nem szeretnék Szürke Molnár bőrében lenni! De ha Hardy lányára, Myrára gondolok, aki oly szép és oly üresfejű,

hogy egy dolgozatában azt bizonygatta, hogy az egyenlő szárú háromszög alapjának *szőrei* egyenlőek, akkor mindent megbocsátok a Pringle-knek. Múlt héten még a fafajtákhoz sorolta a bitófát! De úgy tisztességes, hogy bevalljam, nemcsak ő ír ilyen zöldségeket. Blake Fenton például „jókora rovarnak” minősítette az aligátort. Hiába, ezek egy tanár életének fénypontjai!

Ma este havazás érződik a levegőben. Szeretem az ilyen estéket. Szél jajong „lépcsőn s toronyban”, amitől barátságos kis kuckóm még barátságosabbnak tetszik. Holnap reggelre már egyetlen aranysárga levél sem marad a nyárfákon.

Azt hiszem, már mindenhol jártam vendégségben, mármint minden városi és városon kívüli tanítványomnál, és édes Gilbert, egyszerűen belerokkantam a tökbefőttbe! Kérlek, sőt könyörgöm, hogy az álomházunkban soha ne főzzünk be tököt!

Ahol csak az elmúlt hónapban megfordultam, mindenhol tökbefőttel kínáltak. Először még ízlett is – olyan aranyló sárga volt, mintha napsugarat ettem volna –, és óvatlanul megdicsértem, hogy milyen finom. Rögtön híre ment, hogy imádom, és mindenki a kedvemben akart járni. Tegnap este Mr. Hamiltonékhoz hívtak meg, és Rebecca Dew megnyugtatóan, hogy ott mindenki utálja a tököt, így biztos nem kell még egyszer legyűrnöm. Mit gondolsz, mi történt? Alig ültünk le az asztalhoz, látom ám a tálalón a végzetes csiszolt üvegtálat, színiültig megrakva az utálatos tökbefőttel.

Mrs. Hamilton egy púpozott tányérral adott, és hozzátette:

– Nem én főztem be, de hallottam, hogy odavan érte, hát kértem az unokatestvéremtől, amikor múlt vasárnap nála voltam Lowdale-ben. „Adj már egy kis tökbefőttet, mondtam neki, mert a jövő héten Miss Shirley jön hozzám vendégségbe, és borzasztóan szereti.” Tessék, egye jó étvággal, és a maradékot vigye csak haza!

Látnod kellett volna Rebecca Dew arcát, amikor beállítottam a csaknem teli üveggel! Mivel senki sem szereti, éjnek évadján, a sötétség leple alatt elástuk a kertben.

– Ugye, nem írja meg egy történetben? – aggodalmaskodott Rebecca Dew.

Amióta csak rájött, hogy néhanap írogatok az újságoknak, attól retteg – vagy abban reménykedik, még nem sikerült eldöntennem –, hogy mindent, ami a Szélfúttá Nyárfa-lakban történik, egy szép napon megírom. Azt szeretné, ha írnék a Pringle-kről, és ezzel „jól felbosszantanám” őket. De sajnós a Pringle-k bosszantanak engem, mellettük és az iskolai munkám mellett alig marad időm az irodalomra.

A kertben csak száraz levelek és fagyott virágtövek árválkodnak. Rebecca Dew szalmába és krumpliszsákokba bugyolálta a rózsákat, és ettől a félhomályban pontosan úgy néznek ki, mint libasorban álldogáló, botjukra támaszkodó, görnyedt öregemberek.

Davytól kaptam egy lapot tegnap, amire tíz pusztit írt, és egy levelet Priscillától, amit egy „japán barátjától” kapott levélpapírra írt; halvány cseresznyevirággal díszített, vékony, selymes papír, a virágok oly finomak rajta, mintha csak odalehelték volna őket. Ez a titokzatos barát sok fejtörést okoz nekem. De a tegnapi postából mégis a tőled érkezett vaskos levél aranyozta be a napom! Négyyszer is elolvastam, mert nem tudtam betelni vele... akár egy kutya, amelyik evés után kinyalja a tányért. Tudom, nem éppen romantikus hasonlat, de ez jutott eszembe. Ám akármilyen szépek is a leveleid, már nem érem be velük. Téged szeretnék végre látni! Micsoda boldogság, hogy már csak öt hét van a karácsonyi szünetig!

5.

Egy késő novemberi este Anne tollát rágva, álmodozva ült a toronyablakban. Szeme messze révedt az alkonyatban, és hirtelen kedve támadt járni egyet a régi temetőben. Esti kószálásai során még egyszer sem kereste fel; szívesebben sétált a nyírfa- és juharligetben vagy a kikötői úton. De novemberben mindig beköszöntött a természet vakációja, amit Anne nem tartott illőnek megzavarni; az erdő földies pompája elmúlt, de mennyei ragyogása – a fehérség, a szellem és a tisztaság – még nem köszöntött be. Így Anne inkább a temetőt választotta. Amúgy is annyira reményvesztett és elkeseredett volt, hogy komor lelkiállapotához képest a temető vidám helynek tűnt. Mellette szólt az is, hogy – mint Rebecca Dew közölte vele – szinte csak Pringle-k nyugodtak itt. Nemzedékekre visszamenően ide temetkeztek, és mindaddig előnyben részesítették az új temetővel szemben, amíg „már nem lehetett több Pringle-t közéjük suvasztani”. Anne határozottan szívderítőnek érezte, hogy annyi Pringle-t láthat azon a helyen, ahol már senkinek sem árthatnak.

Anne a Pringle-ügyben már tűrőképessége végső határára jutott. Helyzete már-már kilátástalannak tűnt. A Jen szervezte fegyelemsértés és tiszteletlenség döntő szakaszba lépett. Anne egy hete dolgozatot íratott a felsősökkel, „A hét legfontosabb eseménye” címmel. Jen Pringle, a kis ebadta, akinek tényleg vágott az esze, remek fogalmazást írt, és még egy olyan Anne-nek szánt alattomos és félreérthetetlen sértést is beleszótt, hogy afelett már lehetetlen volt elsiklani. Anne azzal küldte haza, hogy addig nem jöhet iskolába, amíg bocsánatot nem kér. De

a baj már megesett. Az eddigi ellenségeskedés nyílt csatározássá durvult. És szegény Anne előtt egy percig sem volt kétséges, hogy végül ki kerül ki győztesen. Az iskolai tanács a Pringle-k mellé áll, és neki nem marad más választása, mint visszaengedni Jent, vagy felmondani.

Keserűség fojtogatta. Minden tőle telhetőt elkövetett a siker érdekében, és tudta, hogy az övé lett volna a győzelem, ha legalább harcolni hagyják.

– Nem az én hibám – gondolta boldogtalanul. – Ilyen tömör csatarenddel és elvetemült ármánykodással szemben más is kudarcot vallott volna.

De nem térhet haza a Zöldmanzárdos-házba legyőzötten! Hogy is viselné el Mrs. Lynde felháborodott kitöréseit és a Pye-ok boldog diadalát? Még a jó barátok együttérzése is csak olaj lenne a tűzre. Ha a summerside-i kudarcnak híre megy, képtelen lesz másik igazgatói állást szerezni.

De legalább a színdarab dolgában nem tudtak fölébe kerekedni. Anne szeme az emléktől huncut örömmel csillant fel, és gonoszokán nevetett fel.

Színjátszó klubot szervezett, és sietve egy kis színdarabbal debütáltak, hogy pénzt szerezzen egyik dédelgetett tervéhez – néhány igazán színvonalas rézkarc megvásárlásához, amelyeket az iskola falaira szánt. Önmagát leküzdve Katherine Brooke-hoz fordult segítségért, mert megsajnálta, hogy Katherine-t mindig mindenből kihagyják. Azóta ezerszer is átkozta magát meggondolatlanságáért, mert Katherine a szokottnál is kötekedőbb és nyersebb volt. Próba nem zajlott le bomlasztó megjegyzések nélkül, és Katherine szemöldöke szinte füstölt a sok le-fel vonogatástól. Minderre csak feltette a koronát, hogy éppen Katherine ragaszkodott ahhoz, hogy Jen Pringle játssza Stuart Máriát, a skótok királynőjét.

– Nincs más az egész iskolában, aki eljátszhatná – vetette oda türelmetlenül. – A szerephez elengedhetetlen az ő egyénisége.

Anne ebben nem hitt ilyen megingathatatlanul. A magas, mogyoróbarna szemű Sophy Sinclair gesztenyebarna hajával sokkal megfelelőbb Mária lenne. De Sophy nem tagja a klubnak, és még soha nem játszott színdarabban.

– Ide nem kellenek zöldfülű kezdők – vakkantotta Katherine csípősen. – Én nem adom a nevem olyasmihhez, ami nem számíthat sikerre.

Anne kénytelen volt beadni a derekát. Jen pedig tagadhatatlanul jól játszotta a szerepét. Természetes érzéke volt hozzá, és úgy tűnt, szívvel-lélekkel csinálja. Heti négy este tartottak próbákat, és a felszínen rendben is ment minden. Jent annyira lekötötte a szerep, hogy – legalábbis ami a darabot illette – uralkodott magán, és tisztelettudó volt. Anne távol tartotta magát tőle, és Katherine-re hagyta a darab betanítását. Egyszer-kétszer mégis elkapta Jen alamuszi örömet tükröző pillantását, amit nem tudott hova tenni, és akárhogy törte a fejét, nem talált rá magyarázatot.

Egyik délután Anne – nem sokkal a próba kezdete után – könnyek közt bukkant rá Sophy Sinclairre a lányöltözőben. A kislány sűrű pislogás közepette tagadni próbálta, hogy sírt, de végül aztán zokogásban tört ki:

– Úgy szerettem volna játszani – hüppögte. – Minden vágyam az volt, hogy eljátszhassam Stuart Máriát, de esélyem sem volt... az apám nem engedett a klubba, mert kevés a pénzünk, és tagsági díjat kell fizetni. Meg aztán tapasztalatlan is vagyok. De úgy szeretem Stuart Máriát... már a neve hallatán jöleső izgalom fut át rajtam. Nem hiszem... sőt elképzelhetetlennek tartom, hogy köze volt Darnley meggyilkolásához. Milyen boldogság lett volna, hogy csak egy kis időre is, de a bőrébe bújhattam volna!

Anne utólag az isteni gondviselés közbelépésének tulajdonította, hogy így felelt:

– Kimásolom neked a szerepet, Sophy, és betanítlak. Így kellő tapasztalatot is szerzel. Ha itt sikerünk lesz, máshol is szeretnénk bemutatni a darabot, és talán nem is baj, ha Jen esetleges távollétére számítva felkészülsz, hogy beugorhass helyette. De erről senkinek egy szót se!

Sophy már másnapra szóról szóra meg is tanulta a szerepét. Délutánonként hazakísérte Anne-t a Szélfúttá Nyárfalakba, és a toronyszobában próbáltak. Remekül szórakoztak mindketten, mert Sophyból sugárzott a csendes jókedv. A bemutatót november utolsó péntekjére tűzték ki a városháza termében, és a nagy hírverés következtében a jegyeket az utolsó szálig eladták. Anne és Katherine két estén át díszítették a termet, felfogadták a zenekart, és a felvonások közti szünetekre egy ismert szopránénekesnőt vártak Charlottetownból. A kosztümös főpróba átütő sikert aratott. Jen kitűnő volt; a darab „alájátszott” neki. Péntek délelőtt hiányzott az órákról, délután pedig üzenet jött az édesanyjától, hogy Jennek nagyon fáj a torka, és attól tartanak, hogy mandulagyulladás van. Mindenki nagyon sajnálkozott, de lehetetlennek tartották, hogy aznap este színpadra lépjen.

Anne és Katherine némán meredtek egymásra; a közös rémület ez egyszer ugyanarra az oldalra állította őket.

– El kell halasztanunk – szólalt meg Katherine lassan.
– Ez pedig egyenlő a bukással. Decemberben képtelenség az előadást újra megszervezni, annyira zsúfolt időszak. Ami azt illeti, korábban is örülségnek tartottam, hogy év végén adjuk elő ezt a darabot.

– Szó sem lehet róla, hogy elhalasszuk – jelentette ki Anne határozottan, és zöld szeme úgy villant meg, mint Jené.

Nem akarta Katherine orrára kötni gyanúját, sőt bizonyosságát abban, hogy Jen Pringle van olyan egészséges, mint akárki más. Szándékos összeesküvés áldozatai, amit a darab megbuktatására szőttek – akár egyedül, akár az egész klán együtt –, csakis azért, mert ő, Anne Shirley a védnöke.

Katherine undokul megvonta a vállát:

– Nos, ha így gondolja... de mégis mit szándékozik tenni? Valakivel felolvastatja a szerepet? Az tönkretenné. Stuart Márián áll az egész.

– Sophy Sinclair ugyanolyan jól eljátssza a szerepet, mint Jen. A ruhán sem kell alakítanunk, és istennek hála, ezt Jen nem vitte magával.

Aznap este telt ház előtt került sor az előadásra. A boldog Sophy játszotta Stuart Máriát; mit játszotta, bársonyruhájában, fodrosan és felékszerelve maga volt Stuart Mária, amire Jen Pringle sosem lett volna képes! A summerside-i középiskola diákjai, akik Sophyt addig csak egyszerű, rosszul szabott, sötét szerzsruhákban, alakatlan kabátban és kopott kalapban látták, tátott szájjal bámulták. Haza sem engedték Sophyt, amíg be nem lépett a klubba – a tagsági díját Anne fizette ki –, és e perctől fogva „valaki” lett az iskolában. De senki sem álmodta volna, legkevésbé maga Sophy, hogy azon az estén tette meg az első lépést a hírnévhez vezető úton. Húsz év múltán Sophy Sinclair Amerika egyik legnevesebb színésznője lett. De mind közül mégis az a taps volt a szívének legkedvesebb, ami a summerside-i városháza termében tört ki, amint legördült a függöny.

Mrs. James Pringle olyan történettel állított haza, amitől a lánya szeme szikrát hányt. Ahogy Rebecca Dew kifejtette, Jen Pringle ez egyszer „megkapta a magáét”. A végeredmény pedig a már ismert sértés lett „A hét legfontosabb eseményében”.

Anne a magas, mohlepte kőfalak között futó, erősen kitaposott ösvényen indult el a régi temetőbe. A fal egyhangúságát

itt-ott dércsípte páfrányok pamacsai törték meg, az égbe törő, hegyes csúcsú jegenyék, amelyeket a novemberi szélviharok még nem kopasztottak meg teljesen, szabályos időközönként álltak őrt, és feketén szabdalták a messzi, lilába hajló dombhátaikat, de a temető pityókásan megdőlt sírköveit józanul kiegyenesedő fenyők négyszöge ölelte körül. Anne azt hitte, egyedül lesz, de amikor belépett, egy kis megrökönyödéssel pillantotta meg a hosszú finom orrú, vékony finom szájú, ferde finom vállú, de egészében véve töretlenül úrihölgyes megjelenésű Miss Valentine Courtaloe-t. Mint a többi summerside-i lakos, ő is jól ismerte Miss Courtaloe-t, a helybeli varrónót; amit a jeles hölgy nem tudott másokról, azt nem is volt érdemes tudni. Anne szívesebben sétált volna egyedül, hogy elolvassza a furcsa, régi sírfeliratokat, kibetűzze a zuzmó terjedésének alig ellenálló köveken rég elfeledett szeretők nevét. De amikor Miss Valentine karon fogta és vezetőjéül szegődött, nem is gondolhatott menekülésre. Mint kiderült, legalább annyi Courtaloe, mint ahány Pringle feküdt a kövek alatt. Miss Valentine ereiben egy csepp Pringle-vér sem folyt, és Anne egyik kedvence éppen az unokaöccse volt. Ezért nem is került nagy erőfeszítésébe, hogy kedves legyen az idős hölgyhöz; arra kellett csak vigyáznia, hogy meg ne említse, Miss Courtaloe a „varrásból él”, erre ugyanis a hölgy, mint mondták, nagyon érzékeny volt.

– Milyen szerencse, hogy véletlenül éppen itt jártam ma este – örvendezett Miss Valentine. – Így el is mondhatok mindent az itt nyugvókról. Hiába, mondom én mindig, hogy egy temetőt csak úgy lehet igazán élvezni, ha az ember tisztában van a holtak viselt dolgaival. Jobban esik itt a séta, mint az újban. Ide csupa régi családok temetkeztek, a felkapaszkodottak meg mind az új temetőben vannak. Ebben a sarokban vannak a Courtaloe-k. Haj, milyen temérdek temetés volt is a családukban!

– Gondolom, minden régi családban így van – szólalt meg Anne, mert érezte, hogy megjegyzést várnak tőle.

Miss Valentine féltékenyen kapta fel a fejét:

– Ne mondja már, hogy másoknál is annyian haltak meg, mint nálunk! A családjunk mellbeteg. Legtöbbünk tüdővészben halt meg. Ez Bessie néném sírja. Igazi szent volt, de a testvére, Cecília néni páratlanul érdekes beszélgetőtárs volt. Amikor utoljára láttam, azt mondta: „Ülj csak le, kedvesem. Igaz, hogy ma este tizenegy után tíz perccel meghalok, de ez még nem ok, hogy ne pletykáljunk még egy jóízűt.” És tudja, mi ebben a különös, Miss Shirley? Aznap tényleg tizenegy után tíz perccel halt meg. Mit gondol, honnan tudta?

Anne-nek halvány fogalma sem volt.

– Itt fekszik az ükapám. 1760-ban telepedett itt le, és rokkakészítésből élt. Azt mesélték, hogy élete során ezernégyszázat csinált, és amikor meghalt, a lelkész azt prédikálta a szószék-ről: „És munkája gyümölcse követi őt”, mire az öreg Myrom Pringle azt mondta, hogy ha ez igaz, akkor az ükapám mögött a mennybe vezető utat elzárják a rokkák. Mit gondol, Miss Shirley, jó ízlésről tanúskodik ez a megjegyzés?

Ha nem egy Pringle-ről lett volna szó, Anne nem felelt volna ilyen határozottan:

– De még mennyire, hogy nem! – és olyan szúrós szemmel nézett le egy keresztbe tett lábszárcsontokkal és koponyával díszített sírkőre, mintha ennek ízlésségét is kétlené.

– Itt meg Dora unokatestvérem fekszik. Három férje is volt, de mind igen gyorsan jobblétre szenderült. Szegény Dora sehogy sem tudott egészséges férjet fogni. Az utolsó, Benjamin Banning, akit nem is ide temettek, hanem Lowdale-be, az első felesége mellé, nem nyugodott bele az elkerülhetetlenbe, hiába mondta Dora, hogy jobb világ vár rá. „Maglehet”, morogta szegény Ben, „de én hozzászoktam már ennek a világnak

a tökéletlenségéé”. Soká húzta a hatvanegyféle gyógyszer elle- nére is. David Courtaloe bácsikám egész családja itt nyugszik. Mindegyik sír lábához egy-egy tő százlevelű rózsát ültettek, és ha látná, hogy virágzanak! Nyaranta soha nem mulasztom el, hogy ki ne jöjjenek, és ne szedjenek szirmokat a rózsás tálamba. Nem gondolja, hogy kár lenne, ha veszendőbe mennének?

– Dehogynem – motyogta Anne.

– Szegény ifjú Harriet húgom is itt fekszik – folytatta Miss Valentine. – Káprázatos haja volt, akárcsak a magáé, csak talán nem olyan vörös... Menyasszony volt, amikor meghalt. Hallom, maga is menyasszony. Én valahogy soha nem akartam férjhez menni, de azt hiszem, az eljegyzés kellemes lehet. Nos, nem mintha nem lett volna lehetőségem, de talán válogatós voltam... egy Courtaloe nem mehet hozzá *akárkihez*, vagy igen?

Anne osztotta a véleményét.

– Abban a sarokban fekszik Frank Digby... az ecetfa alatt... ő feleségül akart venni. Egy kicsit sajnáltam is, hogy vissza kell utasítanom, de hát egy Digby mégsem jöhetett szóba! Így aztán Georgina Troopot vette el. GeorGINának szokása volt, hogy mindig elkésett a templomból, hogy a ruhájával hengegessen. Ó, hogy imádott öltözködni! Egy búbájos kék ruhában temették el; bár egy esküvőre varrtam neki, mégis a saját temetésén viselte. Három édes gyermek maradt utána. A templomban mindig előttem ültek, én meg cukorkát adtam nekik. Mit gondol, helytelen cukorkát adni a gyerekeknek a templomban, Miss Shirley? Persze nem mentacukrot... azt lehet, mert az valahogy *szent*, nem gondolja? De szegénykéék nem szeretik.

– Itt meg az öreg Mrs. Russel Pringle nyugszik. Sokszor eltűnődöm, vajon mennyibe került-e vagy sem.

– Miért? – tátogott Anne döbbenet.

– Nos, az utolsó percig gyűlölte a testvérét, Mary Annt, aki néhány hónappal előtte halt meg. „Ha Mary Ann a mennybe

került, én egy pillanatig sem maradok ott”, erősködött. És szavatartó asszony volt, amúgy Pringle-módra. Pringle-nek született, és egy unokatestvéréhez, Russelhez ment hozzá. Ez itt Mrs. Dan Pringle, született Janetta Bird. Éppen betöltötte a hetvenet, amikor elhunyt. A népek azt beszélték, hogy egy nappal sem élte volna túl a pátriárkai életkort. Ugye, milyen furcsa dolgokat mondanak néha az emberek? Azt is hallottam, hogy csak meghalni mert a férje engedélye nélkül. Tudja, kedvesem, mit művelt az az ember egy kalappal, amit a felesége vett?

– Elképzelni sem tudom.

– Megette – mondta Miss Valentine ünnepélyesen. – Persze csak egy kis kalap volt, csupa csipke és virág, de semmi toll, de azért így is nehezen emészthető lehetett. Egy darabig iszonyúan fájt utána a gyomra. Látni ugyan nem láttam, de megesküdtek rá, hogy igaz a történet. Gondolja, hogy elhíhetjük?

– Egy Pringle bármire képes – jelentette ki Anne keserűen.

– Együtt érzek önnel, de őszintén – szorította meg a karját Miss Valentine. – Borzalmas, ahogy magával bánnak. De Summerside-ban nemcsak Pringle-k élnek, Miss Shirley.

– Néha mégis ez az érzésem – felelte Anne gyászos mosollyal.

– Pedig nem így van. Sokan kívánjuk, hogy legyőzze őket. Akármit művelnek is, ne adja be a derekát. Igazi sátánfajzatok, akik keményen összetartanak, és Miss Sarah mindenképp annak az unokatestvérüknek szánta az állást.

– Itt meg a Nathan Pringle-k fekszenek. Nathan örökösen azt hitte, hogy a felesége meg akarja mérgezni, mégsem bánta; ettől izgalmasabb az élet, mondta. Egyszer az a gyanúja támadt, hogy az asszony arzént tett a zabkásájába, mire kivitte a kását a disznónak, és az három hét múlva megdöglött. Nathan később már nem volt biztos benne, hogy ugyanaz a disznó volt-e, és inkább véletlen egybeesésnek tartotta az esetet. A felesége

végül hamarabb halt meg Nathannál, és Nathan azt mondta, hogy ezt az egyet leszámítva igazán jó asszony volt. Azt hiszem, irgalmasabb lenne az ellenkezőjét hinni szegényről.

– Milyen különös felirat! – ámult el Anne. – „Miss Kinsey emlékének szentelve.” Hát nem volt keresztnéve?

– Ha volt is, senki sem tudta – mondta Miss Valentine. – Új-Skóciából került a George Pringle-khez, és negyven éven át dolgozott náluk. Miss Kinseyként mutatkozott be, és így is hívta mindenki. Hirtelen halt meg, és akkor jöttek csak rá, hogy senki sem tudja a keresztnévét, rokonát sem ismerik, így hát George Pringle-ék szépen eltemették, és sírkövet állítottak neki. Aztán ezt írták a sírkövére. Hűséges, pihenést nem ismerő cseléd volt, de ha egyszer is találkozott volna vele, tudná, hogy Miss Kinseynek született. Itt meg a James Morleyk fekszenek. Ott voltam az aranylakodalmukon... micsoda felhajtás volt! Ajándékok, felköszöntők, virágok, és az összes gyermekük eljött, ők ketten meg mosolyogtak és hajlongtak, s közben szívből gyűlölték egymást.

– Tessék?!

– Jól hallotta, kedvesem. És erről mindenki tudott. Amióta csak összeházasodtak, azóta gyűlölték egymást. Már az esküvőjükéről hazafelé menet veszekedtek. Gyakran megfordul a fejemben, vajon hogy képesek most ilyen békésen egymás mellett feküdni a sírban.

Anne megborzongott. Milyen szörnyű... egy életen át egymás mellett ülni az asztalnál, egymás mellett feküdni az ágyban, együtt vinni keresztelőre a kisbabákat, s közben gyűlölni egymást! De eleinte csak éreztek szerelmet! Lehet, hogy egyszer Gilbert meg ő is... de nem, az kizárt. A Pringle-k kikezdtek az idegeit.

– Ide meg a jóképű John MacTabbot temették. Mindig is azt gyanították, hogy Anetta Kennedy miatta ölte vízbe magát.

A MacTabbok mind szépek voltak, de egy szavukat sem lehetett elhinni! Egyszer sírkövet állítottak Samuel bácsikájuknak, aki ötven éve állítólag tengerbe veszett, és amikor épen és egészségesen előkerült, a sírkövet is ki kellett emelni a helyéről. A sírköves nem akarta visszavenni, így Mrs. Samuel használta gyúródeszkának. Hogy valakinek gusztusa legyen egy sírkövön gyúrni! De Mrs. Samuel elégedett volt vele. A MacTabb gyerekek mindig dombornyomásos süteményeket hoztak az iskolába – a sírfelirat betűivel. Szívesen kínáltak minket, de engem sosem vitt rá a lélek, hogy vegyek belőlük. E tekintetben hajthatatlan vagyok. Ez itt Mr. Harley Pringle sírja. Egyszer választási fogadásból egy talicskán végigtolta Peter MacTabbot a Fő utcán – MacTabb fejkötőt viselt! Egész Summerside kisereglett, hogy lássa, kivéve – persze – a Pringle-ket. Azok majd meghaltak a szégyentől. Itt meg Milly Pringle nyugszik. Bár, hogy nyugszik-e, ki tudja? Annak ellenére, hogy Pringle volt, nagyon szerettem Millyt – csinos volt és könnyű léptű, akár egy tündér. Néha azt hiszem, hogy ilyen éjszakákon, mint ez a mai is, kiszökik a sírjából, és úgy táncol, mint amikor még élt. De egy jó keresztény igazán ne gondoljon ilyesmit. Ez pedig Herb Pringle sírja. A vidám Pringle-k közül való volt; egyszer még a templomban is hangosan nevetett! Meta Pringle kalapjáról ugyanis lepottyant egy egér, amikor Meta lehajtotta a fejét, hogy imádkozzék. Nekem nem sok nevetetnékem volt, mert fogalmam sem volt, hova lett az egér. Szorosan a bokám köré tekertem a szoknyám, és így ültem a mise végéig, de a prédikációra nem tudtam odafigyelni. Herb mögöttem ült, és akkorát kiáltott, hogy csak csuda. Akik nem látták az egeret, azt hitték, megőrült. Egy ideig azt képzeltem, hogy a nevetése túléli. Ha ma életben volna, kiállna maga mellett, akármit csináljon is Sarah. Ez pedig természetesen Abraham Pringle kapitány emlékműve.

A négy, egyre rövidülő kőlap egy négyszögletes talapzatot alkotott, amin egy irdatlan márványoszlopra állított, nevetséges

urna és redőzött drapéria tövében egy túltáplált angyalka kürtöt fúj. Az egész monstrum ránehezedett a temetőre.

– Jaj, de csúf! – szakadt ki Anne-ből az őszinte vélemény.

– Úgy véli? – kérdezte döbbenet Miss Valentine. – Amikor állították, mindenki szépnek találta. Ez itt Gábiel arkangyal, amint a harsonáját fújja. Szerintem olyan előkelővé teszi a temetőt. Kilencszáz dollárba került. Abraham kapitány finom öregúr volt. Nagy kár, hogy már halott. Ha élne, nem üldöznék magát. Nem csoda, hogy Sarah és Ellen olyan büszkék rá, bár egy kicsit talán túlzásba viszik.

A temető kapujában Anne megfordult és visszanézett. Szél sem rebtent, és különös, békés csend telepedett a tájra. A holdfény hosszú, fehér ujjával már áttörte a sötét fenyők ágait, és megérintett egy-egy sírkövet, máshova pedig furcsa árnyékot vetett. A temető mégsem olyan szomorú hely, sőt Miss Valentine visszaemlékezései után a halottak szinte élőknek tetszettek.

– Hallom, írogat – kezdte Miss Valentine nyugtalanul, amikor elindultak az ösvényen. – Remélem, nem írja bele a történeteibe azt, amit elmeséltem?

– Nyugodjon meg, nem áll szándékomban – biztosította Anne.

– Gondolja, hogy helytelen vagy akár veszélyes ... rossz beszélni a halottakról? – suttozta Miss Valentine még izgatottabban.

– Talán egyik sem – felelte Anne. – Inkább méltánytalan... mintha olyanokat ütnének meg, akik nem tudnak védekezni. De valójában semmi égbekiáltót nem mondott róluk, Miss Courtaloe.

– Azt meséltem, hogy Nathan Pringle méregkeverőnek hitte a feleségét...

– Ez igaz, de azért a végén mégis a legjobbat feltételezte róla.

És Miss Valentine megnyugodva mondott búcsút Anne-nak.

Lucy Maud Montgomery

Anne új vizekre evez

A népszerű Anne-sorozat legújabb, sorrendben negyedik kötete, Anne Shirley életének újabb állomására kalauzolja az olvasót. Hősnőnk elfoglalja élete első igazi állását: igazgatónő a summerside-i középiskolában – és ahogy azt a különlegesen fejlett beszédkészségű, élénk képzelőerejű kislánytól megszoktuk már, felnőttként is mindent megtesz, hogy színt, izgalmat vigyen a városka életébe. Először a Pringle-klánnal kell megküzdenie. Ők a városka igazi urai, és Anne helyett saját rokonukat akarták az igazgatói székben látni. Így aztán Anne nem éppen népszerű a körükben, de vitézül állja a sarat. Igaz, ha a vakszerencse nem juttatja egy régi hajónapló birtokába, és ha a sors nem sodor az útjába egy kivételes színészi képességekkel megáldott kislányt, aligha sikerülne diadalmaskodnia.

Így azonban mégis hamarosan az egész város kedvencévé válik. Ekkor aztán semmi akadályja többé, hogy nyélbe üssön néhány házasságot, felderítse boldogtalan, magányos és tüskés szívű tanártársa, Katherine Brooke életét és végül de nem utolsósorban a szomszéd házban élő, ugyancsak élénk képzelőerejű félárva kislányt kiszabadítsa zsémbes és rideg nagynyija kezei közül. Három év elteltével Anne elégedetten térhet haza Avonlea-be, hogy szeretett Gilbertjével, aki időközben elvégezte az orvosi egyetemet, esküvőjére készülhessen.

ISBN 978 963 9708693

9 789639 708693

2 299 Ft